

LIBERALAI LAIMĖJO KANADOS RINKIMUS

KODEL NIXONUI NEPĀVYKO MASKVOJE SUSITARTI DĖL GINKLŲ APRIBOJIMO

WASHINGTONAS. — New York Times aiškino vakar, kodėl prezidentui Nixonui nepavyko susitarti Maskvoje dėl strateginių ginklų apribojimo. Atsakymas: Brežnevas atmetęs Amerikos pasiūlymus ir reikalavęs "visiškos lygybės" su Amerika visose strateginių ginklų rūšyse. Amerikos siūlomus raketų apribojimus Sovietų Sąjunga atmetusi, nes jai pavyko išvystyti dideles raketas, kurios galės nešti po 3 ar 6 atominis užtaisus.

Kada prezidentas Nixonas 1972 metais tarėsi dėl strateginių ginklų apribojimo su Brežnevu, jis šūktis leisti sovietams turėti 1,410 raketų lizdų sausumoje ir iki 95\$ povandeniniuose laivuose, jūroje. Amerika sau pasitiko mažesnę skaičių: iki 1,000 raketų sausumoje ir iki 710 — jūroje. Prezidentas Nixonas tada neminėjo, vadinamą, daugia- galvių raketų. Jų neminėjo ir Brežnevas, gavęs didesnę raketų skaičių.

Dabar paaiškėjo, kad ne tik Amerika turi daugia- galvių raketas, kurių kiekviena galva gali skristi į atskirą taikinį, bet tokių raketų turi ir rusai. 1972 metais atrodė, kad su savo daugia- galviomis raketomis Amerika vis vien turės daugiau užtaisų, nes kiekviena raketa gali pasiūsti į priešų taikinius po tris. Dabar ima aiškėti, kad rusai galės pasiūsti po 6 bombas su kiekviena raketa. Dėl to, Brežnevas ir nebenerėjo priimti Amerikos siūlomų apribojimų.

Korespondento Leslie Gelb žiniomis, Pentagonas susirūpinęs, kad rusai iki ateinančio dešimtmečio pradžiū gali turėti 15,000-17,000 atskirų sprogstamųjų užtaisų.

Kada iš Jaltos Nixonas skrido į Minską, Brežnevas su juo negalėjo skristi, nes buvo sušaukęs specialų politbiuro posėdį, kuriame ir buvo nutarta nepriimti ginklų apribojimo pasiūlymų. Panašiai ir praėjusį kovo mėn., kada Maskvoje lankėsi Kissingeris, po kelių dienų posėdžių, Brežnevas skubiai sušaukė politbiurą. Maršalas Grečko skubiai nutraukė vizitą Irake ir grįžo į Maskvą. Kissingeris grįžo namo nusivylęs.

Hedrick Smith žiniomis iš Maskvos, prieš nuolaidas Amerikai politbiure pasisakė Michailas Suslovas, Piotras Demičevas, Aleksandras Šeļepinas ir didieji sovietų "vanagai" maršalas Grečko, partijos sekretorius Ustinovas ir vicepremjeras Leonidas Smirnovas, kurie pasisako už skubias ginklų lenktynes. Jau šiuo metu sovietai turi 2,330 raketų lizdų, palyginus su Amerikos 1,710.

Argentina nekeis politinės linijos

BUENOS AIRES. — Prezidentė Isabelė Martinez de Peron pirmadienį pradėjo Argentinos prezidento pareigas, paskelbdama darbininkams, pensininkams ir seneliams bonus mokėjimą — vieno mėnesio algos pridėdama dvi Argentinoje siaučiančios infliacijos. Ji pareiškė, kad Argentinos vidaus ir užsienio politika nebus keičiama.

Nauja prezidentė Peron pasakė, kad buvęs Perono sekretorius Lopez Rega liks ir jos sekretoriumi ir eis socialinio ministerio pareigas.

IŠ VISO PASAULIO

BUKARESTAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito atvyko į Rumuniją, jau 12-tą kartą per 8 metus. Jis aerodrome kalbėjo apie mažesnių valstybių vaidmenį šiais laikais, kai didžiosios valstybės siekia susitarimo.

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio žurnalas paskelbė, kad Amerika pardavė Saudi Arabijai ir Iranui daugiau kviečių ir ryžių, negu 1973 m. Nors javų kainos pabrango, abi naftos valstybės pirkė didesnius maisto kiekius, nes padidėjo ir tų valstybių pajamos. Minėtos valstybės daugiau maisto pirkė ir iš Europos šalių. Amerikos javai sudaro Saudi Arabijos importo 29%.

LONDONAS. — Anglijos panelė Amelia Whaitė gavo palikimą iš savo ilgamečio darbdavio 436,000 dol. su sąlyga, kad ji nedažys veido ir neturės reikalingų su vyrais. Amelia pareiškė, kad jai nebus sunku šias sąlygas įvykdyti, nes ji jau 47 metų.

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje šiuo metu vieši ir treniruojasi su sovietų kosmonautais devyni JAV astronautai. Jie pasiuntė sveikinimo telegramą erdveje skriejantiems kosmonautams Popovičiui ir Artiuchinui. Neskelbiama, kiek ilgai jie erdvės stotyje skris, tačiau abejojama, ar jie bandys sumušti amerikiečių 85 dienų skridimo rekordą.

ČIKAGA. — Karšto oro srovė, palietusi šią savaitę Čikagą, labai padidino elektros sunaudojimą. Commonwealth Edison paprašė trijų plieno liejyklų, kad jos sumažintų laikinai elektros sunaudojimą. Telefono bendrovė Bell pradėjo naudoti savo atsarginį generatorių. Pirmadienį Čikaga sunaudojo 12,200 megavattų elektros. Tik pernai rugpjūčio 27 d. buvo didesnis elektros poreikis.

Jacksonas siūlo draugauti su kinais

WASHINGTONAS. — Sen. Henry Jacksonas, sugrįžęs iš Kinijos, pareiškė, kad pasaulio taikos labui Amerika turėtų stiprinti ryšius su Kinija, nes jos interesai yra panašūs į Amerikos interesus. Jis pritarė kinų vadų nuomonei, kad Sovietų Sąjunga politika yra nepatikima ir siekianti ekspansijos. Kinija nėra sulaužiusi savo žodžių Amerikai, o Rusijos sutartųjų laizmas prasidėjo su Jalta, kur jie žadėjo įvesti laisvus, viešus rinkimus, kalbėjo sen. Jacksonas.

Sen. Jacksonas pareiškė, kad prezidentas ne tuo keliu eina, derindamasis su rusais dėl strateginių ginklų apribojimo. Jis pareiškė nieko negirdėjęs iš Nixono kelionės į Maskvą, kas jam leistų pakeisti savo nuomonę dėl prekybos su sovietais.

NEAIŠKI PORTUGALIJOS PADĖTIS

LISABONA. — Portugalijos vyriausybėje vyksta varžybos ir generolo Spinos padėtis susilpnėjo, kai kairieji karininkai, daugiausia jūrų laivynė, pradėjo kritikuoti vyriausybės politiką. Praėjusį savaitgalį karinės jėgos buvo laikomos barakuose ir specialus gen. Spinolai palankus štabas buvo paruoštas malšinti sukilimą, jei jis prasidėtų. Palankūs Spinolai daliniai buvo parengties stovyje.

Nesutarimai prasidėjo ir vyriausybėje. Premjeras reikalauja prezidento sustiprinti jo galias, nes ministeriai jo neklauso. Komunistų partija paskelbė protestą dėl senų fašistinių ir reakcinių jėgų veikimų paskyrimo į valdžios vietas. Komunistai priešinosi Jose Veiga Simao paskyrimui ambasadoriumi Jungtinės Tautos. Jis buvo nugalėtojas premjero Caetano vyriausybėje švietimo ministeriu, Kiek švelnesnį pareikšimą padarė ir socialistų partija, kurios vadas yra užsienio reikalų ministeris, tiesioginis naujo ambasadoriaus Simao šefas.

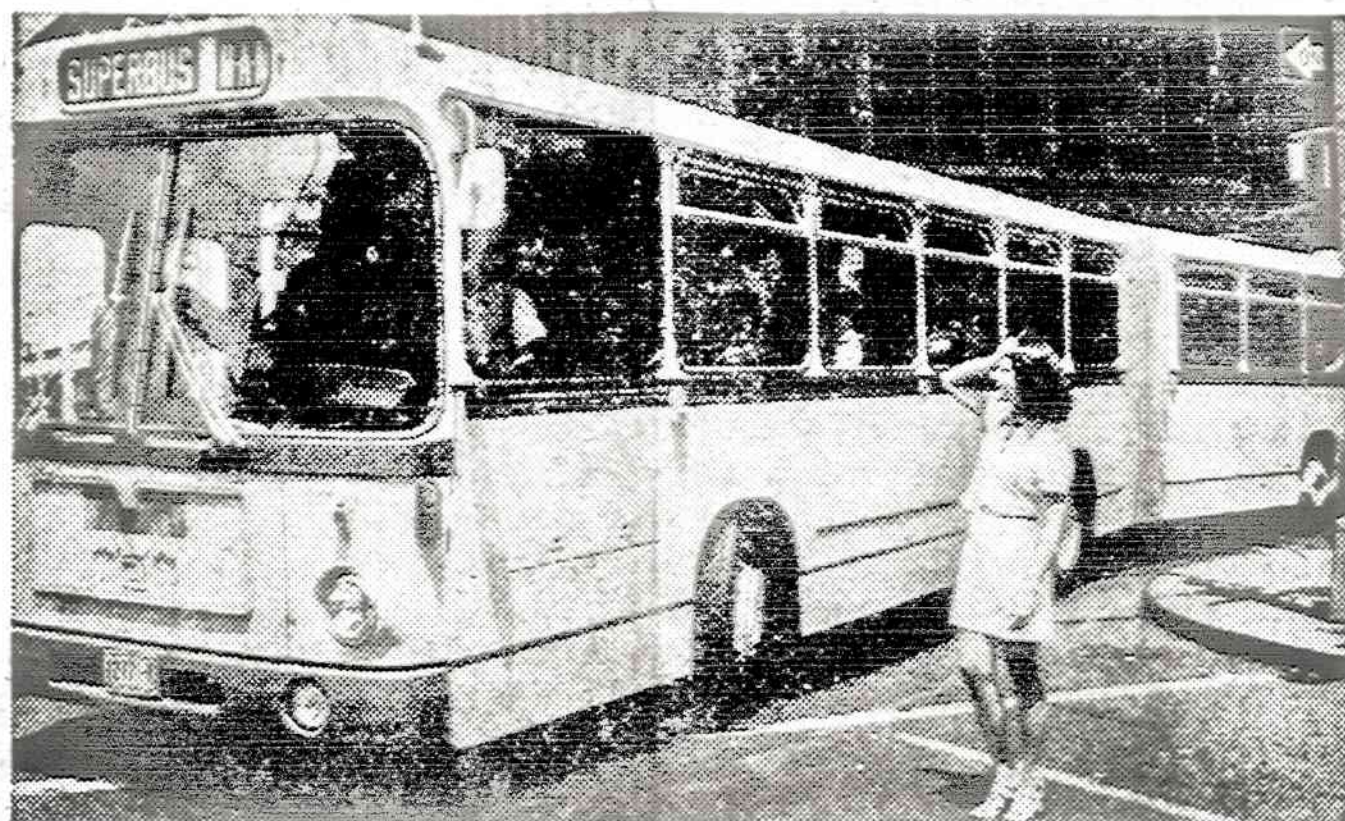
Portugalijoje kalbama, kad keli ministeriai greit bus pakeisti. Generalas Spinoła, laikinasis prezidentas, reikalauja ankstyvą prezidento rinkimų, nes šiuo metu jo galios paremtos Valstybės Tarybos nariais, kurių tarpe yra septyni chuntos nariai, septyni, įvykdę sukilimą kariuomenės vadai ir septyni civiliai.

Daugelį labai neramina komunistų partijos veikla. Matyt, gaudama iš užsienio dideles sumas pinigų, partija prisiamdė tar-nautojų, išvystė didelę propagandinę veiklą, pradėjo literatūros leidimą ir platinimą. Palyginus su kitomis susiskaldžiusiomis politinėmis grupėmis, Portugalijos komunistai atrodo stipriausia politinė partija.

Izraelis puolė Libano uostus

TEL AVIVAS. — Izraelio karo laivai puolė tris Libano uostus ir nuskandino 30 žvejų laivų. Saidos, Tyre ir Rasa Shak uostuose Izraelio kareiviai išmėtė arabų kalbą atsišaukimus į Libano žvejus, įspėdami juos nebendradarbiauti su palestiniečiais teroristais, kurie jūros keliu bando patekti į Izraelį su terorizmo planais. Atsišaukime primenama, kad viena palestiniečių grupė, atvykusi Izraelin laivų, nužudė nekaltą moterį ir du jos vaikus.

Izraelio žiniomis, palestiniečiai treniruojami nardyti ir jūros sabotažo veiksmų. Izraelis įspėjo žvejus, kad jie nepadėtų palestiniečiams.

New Yorko gatvėse išbandomi nauji autobusai, susideda iš dviejų dalių, kurios sujungtos gumėmis durimis, kaip armonikoje. Autobusai gaminti Vakarų Vokietijoje ir kainuoja po\$85,000.

Paryžiaus - Bonos pasitarimai

BONA. — Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing ir beveik pusė ministrų kabineto atvyko į V. Vokietiją pasitarti su kancelieriu Schmidt. Prezidentas apsisitojo 17 šimtmečio Gimmich pilyje. Pasitarimų atmosfera esanti labai draugiška, abu vyriausybės vadai anksčiau daug turėjo susitikimų, nes abu būdavo savo valstybių finansų ministrai.

Be svarbių ekonominių reikalų bus aptarti Britanijos nauji reikalavimai Europos Rinkai, prezidento Nixono kelionės į Maskvą atgarsiai ir politinė Europos integracija, kuriai pritaria dabartinis prancūzų prezidentas.

ZIURICHAS. — Ponia Edith Irwing, kuri sėdėjo Šveicarijos kalėjime už apgavystes, pardavė 55 savo paveikslus už 100,000 dol. Paveikslus ji nutapė sėdama kalėjime.

Amerikos indėnų judėjimo buvęs vadovas Dennis Banks turėjo pasitraukti iš tos vietos, nes jis buvo apkaltintas Wounded Knee kaimo, Pietinėje Dakotoje, okupacijos suorganizavimu. Tas jam pakenkė nuosaukmes indėnų vadų tarpe.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

- ★ Ispanijos diktatorius Franco, 81 m., paguldytas ligoninėn su gyslos užsikimšimu.
- Kambodijos prezidentas Lon Nol pasiūlė komunistams derėtis be jokių sąlygų dėl taikos ir pažadėjo jiems vietų vyriausybėje.
- JAV senato užsienio reikalų komiteto kanceliarijos viršininkas Pat Holt grįžo iš Kubos po pasitarimų su Fidel Castro.
- Harris viešosios opinijos tyrimai Amerikoje parodė, kad 76% amerikiečių mano, kad Jungtinės Tautos "apsimoka turėti".
- Valstybės sekr. Kissingeris iš Londono nuskrido į Ispaniją. Šiandien jis bus jau Washington, kur yra pašauktas liudinku Erlichmano ir kitų teismė.
- Nashville, Tenn., iš kalėjimo pabėgo 13 kalinių, šeši jau sugauti.
- Septyni jūrų laivyno akademijos Annapolyje kadetai už suklaidinimą egzaminu metu pašalinti iš akademijos, dar 13 nubautsi lengviau.
- Vakar prezidentas tarėsi su ekonomistais patarėjais.

Italijos laukia sunkios dienos

ROMA. — Italijos vyriausybė paskelbė savo ekonominius planus, kurie turi sumažinti valstybės išlaidas 5 bil. dol. "Mes visi nuo šios dienos būsim didesni vargšai", skelbia "Il Globo" Romoje. Italų mokesčių mokėtojai turės mokėti 100 dol. daugiau mokesčių. Gyvenimo kainos labai pabrangs. Specialus mokesčiai uždėti jautienai mėsi. Gazolino kainos pakeliamos iki 1.85 dol. už galioną. Naujiems automobiliams uždėti nauji mokesčiai. Pabrangs motoriniai laivai, privatus lektuvai, alkoholis, kvepalai, kailiai ir brangenybės.

Išdo ministeris Emilio Colombo pareiškė, kad italų laukia sunkios dienos, tačiau jei vyriausybė nesiims šių nepopuliarių priemonių, tai ateityje būtų dar didesni sunkumai.

CANBERRA. — Australija ir N. Zelandija atskirai paskelbė turinčios žinių, kad Prancūzija susprogdino atmosferoje dar vieną branduolinį užtaisą, jau 37-tą nuo 1964 m. Prancūzijos vyriausybė atsisakė šių žinių komentuoti.

PREMJERO TRUDEAU VYRIAUSYBĖ LAIMĖJO PARLAMENTE 16 DAUGUMĄ

OTTAWA. — Kanados liberalų partija, vadovaujama premjero Pierre Trudeau, užtikrintai laimėjo parlamento rinkimus, sumušdama konservatorių ir naujųjų demokratų partijas. Liberalai parlamente turės 140 vietų, kas yra 31 vieta daugiau negu gauta 1972 metų rinkimuose. Liberalų dauguma siekia 16 vietų. Konservatoriai gavo 95 vietas, pralaimėję 12. Naujieji demokratai, kurie turėjo 31 atstovą, dabar turės tik 16. Socialinio kredito partija iš 15 vietų nukrito iki 12. Buvo išrinktas ir vienas nepartinis.

Mirė Povilas Dirkis

Povilas Dirkis

ČIKAGA. — Žinomas visuomenės veikėjas, daugelio organizacijų narys, laikraščių bendradarbis Povilas Dirkis mirė sėkmadienį, sulaukęs 84 metų amžiaus. P. Dirkis buvo gimęs Vilkapievių km. Panevėžio aps. Paimtas rusų kariuomenės 1912 m. Dirkis baigė Tifliso karo mokyklą, I-mojo Pasaulinio karo metu buvo sužeistas, ilgai išbuvo Austrijos-Vengrijos karo belaisviu. Grįžęs į Lietuvą savanorių stovyje jos kariuomenės 1918 m. ir ištarnavo iki 1923 m.

Šalia tarnybų Lietuvos valdiškose įstaigose. P. Dirkis energingai veikė šaulių Sąjungos gretose rinkinių vadu Telsiuose, Utenoje, Zarasuose. Išeivijoje velionis daug dirbo įvairiose tautinėse, politinėse, kultūrinėse organizacijose, daug rašė į periodinę lietuvių spaudą, bendradarbiavo ir Naujienose. Savo pareigose įvairiose organizacijose visada buvo veiklus, atsidavęs darbininkas, teisingas, atviras ir karštas patriotas.

Velionis Povilas Dirkis paliko sūnus: Jaunutį, Povilą-Kęstutį, Aleksandrą-Vytėnį, dukterį Saulę, 10 anūkų ir kitų giminę. Italų mokesčių mokėtojai turės mokėti 100 dol. daugiau mokesčių. Gyvenimo kainos labai pabrangs. Specialus mokesčiai uždėti jautienai mėsi. Gazolino kainos pakeliamos iki 1.85 dol. už galioną. Naujiems automobiliams uždėti nauji mokesčiai. Pabrangs motoriniai laivai, privatus lektuvai, alkoholis, kvepalai, kailiai ir brangenybės.

Japonijos senatė liberalai silpnėja

TOKIO. — Japonijos senatė rinkimai sudavė smūgį liberalų partijai ir jos vadui premjerui Tanakai, kuris bandė padidinti savo partijos daugumą senatėje, bet rezultate ta dauguma sumažėjo. Trys opozicijos partijos sustiprino savo pozicijas. Rinkimuose dalyvavo 73% registruotų balsuotojų.

Senatėje Tanakos partija turėjo devynių atstovų persvarą, šiame ji turės vos kelis atstovus daugiau. Komunistai laimėjo devynias naujas vietas, socialistai gavo 1 naują vietą, socialdemokratai prarado 3 vietas ir Soka Gakkai partija laimėjo 1 naują vietą. Senatė liberalai gavo 57 vietas, o visos keturios opozicijos partijos — 56.

Didžiausią pralaimėjimą patyrė naujųjų demokratų vadas David Lewis, 65 metų amžiaus lenkų kilmės socialistas. Jis nepateko į parlamentą savo distrikte pralaimėdamas mažai žinomai atstovei Ursulai Appoloni. Lewis ilgą laiką praėjusiam parlamente balsuodavo kartu su liberalais, tačiau gegužės pradžioje susiblokavo su konservatoriais, kas ir privėdė prie vyriausybės pralaimėjimo ir prie naujų rinkimų. Sakoma, kad kanadiečiai nebuvo patenkinti tokiais naujųjų demokratų manevrais ir naujais rinkimais.

Kanadiečiai patys nesitikiėjo tokio didelio premjero Trudeau laimėjimo. Viešosios opinijos tyrimai rodė, kad liberalai gali laimėti, tačiau daug mažesnė balsų persvara.

Premjeras Trudeau, patyręs apie savo laimėjimą, pareiškė, kad Kanada iš šių rinkimų išėjo stipri ir patikinti savo jėgomis. Jis apgailestavo, kad Kanados valdymoje jo partija gavo mažai atstovų, tačiau pažadėjo, kad jo vyriausybė bus visos Kanados vyriausybė.

Tarp laimėtojų pirmą sykį į Kanados parlamentą buvo išrinktas katalikų kunigas Andy Hogan iš Nova Scotia. Jis kandidatavo naujų demokratų sąrašui.

Konservatorių vadas Stanfieldas buvo išrinktas, tačiau abejojama ar jis liks konservatorių ir opozicijos vadu. Visi Trudeau kabineto nariai buvo išrinkti.

Vokiečių puolėjas žada pasitraukti

FRANKFURTAS. — V. Vokietiją sukrėtė žinia, kad centro puolėjas laimėjusioje futbolo komandoje Gerd Mueller, 28 metų amžiaus, daugiau rinktinėje nebels. Jis pats paskelbė šią naująją komandai surengtame pergalės balijuje. Jis noris daugiau laiko praleisti su šeima.

Muelleris lošė už V. Vokietiją 62 tarptautinėse rungtynėse ir įmušė 68 įvarčius. Savo klube "Bayern Munich" jis įmušė 258 įvarčius. Jo netekimas paliktų rinktinėje nemažą spragą.

Kiekvienas V. Vokietijos komandos žaidėjas gavo po 23,500 dol. dovaną. Daugelis išvažiuojo atostogų. Komandos treneris pareiškė, kad Gerd Mueller yra labai pavargęs po Pasaulio Futbolo Taurės varžybų ir jis kitaip kalbės sugrįžęs iš poilsio.

Amsterdamo olandai labai šil-tai sutiko savo rinktinę, pasi-vežusią antrąją vietą iš varžybų. Hagoje žaidėjus pasveikino pats premjeras ir milžiniška žmonių minia.

VIENA. — Naujas Austrijos prezidentas Rudolf Kirchschloeger pradėjo pirmadienį pareigas, pareikšdamas, kad Austrija bus tarpininkas tarp Rytų ir Vakarų, Pietų ir Šiaurės.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XI-JI METAI

NR. 28 (467)

Ir medžiai yra

STOVYKLINIS DŽIAUGSMAS

Saugoti medžius ir augalus, kad
visi galėtų jais grožėtis

Stovyklaujame. Mus supa medžiai, kurie priklauso prie seniausių ir didžiausių gyvų daiktų gamtoje, žinomų žmogui. Džiugindami mūsų akį, skleidžiami pavėsį bei gryną orą, medžiai mus stipriai traukia prie savęs ir kelia norą daugiau apie juos sužinoti.

Medžių meilė
senaisiais laikais

Senovės lietuviai labai gerbė medžius, ypač aukštus ir senus. Todėl be reikalo laužė, dardėdavo medį, kad ir į plovimais, žmogus pagal jų tikėjimą užsitraukdavo didelę nemalonę: jam už tokį elgesį galėjo kas nors skaudaus atsitikti. Senovės lietuviai taip pat tikėjo, kad kai kurie miškai buvo šventi ir juose laikėsi dievai.

Jei sodyboje reikėdavo kirsti medį, šeimininkas prašydavo svetimą žmogų tai atlikti, nes laikydavo medžius — ir augalus

— tartum gyvonių būtybėmis, kurių negalima skriausti. Buvo net tikima, kad medžiai — kaip ir gyvuliai — kalbasi savo tarpe, tik žmonės, deja, tos kalbos nesugebėdavo suprasti.

Dėl ilgo amžiaus ir stiprumo ažuolai buvo ypatingai gerbiami. Vyrai būdavo lyginami su jais, o moterys — su liepomis. Taip pat labai branginami buvo šermukšniai; esą, net piktos dvasios jų bijodavo.

Kai senovės lietuviai tapo krikščionys, jie nemustėjo mylėti ir gerbė medžius ir puoselėjo juos kryžiais arba koplytėlėmis.

padarytomis iš medžio. Berželiai, eglės, karklai, jorvarai bei kiti medžiai minimi liaudies dainose ir pasakose. Ryšys tarp medžių ir lietuvių, kur jie būtų, labai senas ir nuodėdus.

Kaip pažinti medžius?

Kovodami už gyvybę, medžiai siekia erdvės, saulės ir vandens. Kai kurie auga prie pat vandens, bet moka ir kitur prisitaikyti, pvz. karklai, gluosniai. Vieni medžiai mėgsta smėlį, kiti juodžemį, dar kiti slėnį. Kai kurie medžiai auga greitai, kiti labai lėtai. Jų mediena gali būti kieta, minkštoka, minkšta; žievė — lygi, rupi, vagota, vienos ar kelių spalvų.

Paprastai medis, augęs vienas tam tikrame plote, naudojami palankiomis sąlygomis ir plečiasi į visas puses. Kur medžiai auga per tankiai, jie dažnai lieka ploni, tiesiasi į viršų, bandydami išsikvoti kuo daugiau šviesos ir saulės, tuo tarpu apatinės šakos nudžiūsta. Sužalotas, net nukirstas medis ne kartą stengiasi atstatyti ir leidžia naujas ataugas.

Medžiai skiriasi daug kuo — žieve, pumpurais, žiedais, žirginiiais, sėklomis, vaisiais (uogomis, riešutais, valgomais vaisiais, ankštimis, kankorėžiais, sparnuotomis arba pūkuotomis sėklomis), bet visada lengviausia pažinti juos iš jų lapų ir viso medžio formos. (Spygliai irgi yra savotiški lapai).

Svarbu stebėti lapų dydį, pavidalą (adatu, kaspino, kiaušinio, širdies forma), ar jie vieniniai ar sudėtiniai, lygūs ar dantyti. Taip pat ar viso medžio išvaizda yra kuginė, vienodai aukšta ar apvali.

Gera stovykloje turėti leidinį apie medžius ir lyginti lapus su knygos iliustracijomis. Galima taip pat sudaryti lapų rinkinius ir pažymėti užrašuose, kur medis augo ir kaip atrodė.

Medžiai, miškai prigludžia ir maitina paukščius ir žuvis. Jie prigludžia ir mus stovykloje. Būkime dėkingi ir nesiskriausime gamtos, nenalinksime ir neršdame jos. Skautai ir skautės yra gamtos draugai ne tik žodžiu, bet darbais: jie saugoja augalus ir medžius, kad jie patys ir kiti galėtų jais džiaugtis. O. S.

kad nesu pasimetę, kad nebijūriū, be kitų, dar ir labai ypatingą prasmę: skieisti savo tautos kankių ir vilių istoriją bei kelti balsą prieš daromą Lietuvai nusikaltimą.

Tam uždavinijui atlikti visomis jėgomis stengiuosi būti garbingas lietuvių tautos narys ir jos gyvenimo bei problemų žinovas.

Vis budžiu! taip pat reikiu, jau ir neveniu pavojaus, kad žinau, kieno aš pastatytas ir laikomas savo pareigose, ir kad drąsiai žiūriu gyvenimui į akis. Man nereikia blaškytis, aš galiu gilintis, nes mano galva, širdis ir rankos pilnos įdomių ir naudingų darbų. Vis budžiu!

JŪRINĖS ŽINIOMS PAGILINTI

IS BALTIJOS PAKRANĖJŲ ZODYNO

RUZGOS — vėjo supustytos smėlio bangėlės, dažnai matomos kopų smėlio paviršiuje. Tai vėjo raštas, kuriuo jis margina kopų slautis ir keteras. Ruzgomis kiti vadina ir vėjo supustytą sniego bangelę.

KOPA — vėjo supustyta smėlio kalva. Kopų ypač gausu Baltijos pajūryje.

PURSLAI — burbulai, kunkuliai, smulkūs vandens lašeliai, putos. Sakoma: Baltija išdidžiai ritina savo purslotus vilnis į smėlėtą krantą.

LIETUVISKI VĖJŲ VARDAI:

AUDINIS — šiaurės rytų, pailankus žuvautojui vėjas.

JURENIS — Gilgės žvejų vėjas. Pučia stačiai iš jūros, vakarinis vėjas.

VALTININKES ZODYNAS

VALTIS: nedidelis laivelis, dažniausiai medinis, vienu ar abiem smailėjantiais galais. Paprastai irkluojama dviem irklais.

ELDIJA: iš vieno medžio galo išskaptuotas laivelis.

LAIVĖ: medinis, plokščiadugnis laivelis, smailiu priešakiu (arkliu) ir buku užpakaliu. Laivė dažniau iriama tik vienu irklų, retai ji turi porą irklų pavaras (kuoliukus irklams užmauti). Ji greit virsta, todėl su ja nesileidžiama į banguoatą ežerą ir ją vartoja tik ramių ežerų smulkiai žvejybai.

LUOTAS: kaip ir eldija, išskobtas iš medžio.

ŪDRA: Kiauninių šeimos, plėšriųjų būrio gentis, kuriai priskiriama per 20 rūšių. Svarbesnės jų savybės: paplokščias ištįsęs liemuo, trumpos penkiaspirštės kojos ir tarp pirštų išvystytos plakiojimo plėvės; paplokščia buku snukučiu galva, ryškios mažos akys ir stačios apvalios ausys; uodega ilga, į galą smailėjanti, trumpa blizganti vilna. Gyvena visuose kontinentuose, išskyrus Australiją ir pačią šiaurę. Mėgsta išraustais krantais arba užaugusius melynais, nendrėmis, brūgynais vandenį. Minta daugiausia žuvimis, varlėmis, paukščių kiaušiniiais. Gyvena urvuose, kuriuos iškasa vandens pakrantėse ir minkštai juos iškloja. Vieną urvą išveda į vandenį, kitą į sausumą. Medžioja daugiausia naktį. Tai labai gražios, vikros, brangaus kailio gyvūnėlis. Mėgsta nuo stautas kranto žuvis ir vandenį. Ūdra yra labai gera plaukikė.

VEIDAI

IR DARBAI

★ Kontrolės Komisija, išrinkta 1978 m. LSS visuotiniame komiteto posėdyje, suvažiavime 1978-79 metų kadencijai, pasiskirstė pareigoms ir sudarė darbo planą visų Liet. Skautų Sąjungos dalinių turtui, išduoti bei atskaitomybei tikrinti.

Kontrolės Komisijos pirm. — v. s. Vaclovas Tallat-Kelpša (Chicago, Ill.), sek. — s. Juozas Stašaitis (Dorchester, Mass.), narys — s. Romas Jakubauskas (Auburn, Mass.).

★ Aukščiausioje vadovybėje yra iškiles bendradarbiavimo klausimas su kitų tautybių skautais bei skautėmis. Šalis Taryboje (— Pirmiojoje) kaupiamos medžiagos su vienokiais ar kitokiais siūlymais, visų valstybių Rajonų Vadai yra paprašyti papildomų informacijų apie tenkėtas santykiavimo formas.

★ Pirmija vyks į savąjį aki-vaizdinį posėdį, Liet. Skautų Sąjungos Tarybos Pirmija, susitelkus neatidėliotinoms klausimams ir ruošdamasi LSS Tarybos suvažiavimui Toronte (spalio 25-27), greitai laiku renkasi į savąjį posėdį.

Susirašinėjama parankiausiai vietai surasti, nes Pirmijos nariai yra pasibarstę šiose vietovėse: Clevelande — 1, Chicagoje — 3, New York'e — 2, Toronte — 2, Warchester — 1, Waterbury — 1.

★ Išvyksta atostogų. "Mūsų Skautijos" redaktorius su šiuo numeriu išvyksta atostogų prie Atlanto. Išbus apie mėnesį. Tai gi, "Mūsų Skautija" vėl pasirodys tik rugpjūčio vidury. Atostogų metu redaktorių galima pasiekti šiuo adresu: Balys Vosylis, 666 Orange St., New Haven, Conn., 06511.

★ Šiandien chigagiciečių tėvai atveža daug. Stovyklon vykstančių Chicago skautų-čių daugelis Jaunimo Centran pristatomas trečiadienį, liepos 10 d., 7-9 val. vak. Visi daiktai privalo būti gerai sudėti ir sužymėti turtų spalvomis, pririšant prie jų atitinkamos spalvos kaspinus: Aušros Vartų t-tas — geltona, Kernavės t-tas — žalia, Lituanicos t-tas — raudona, Nerijos tuntas — mėlyna.

Ant visų daiktų turi būti aiškiai užrašytos savininkų pavardės ir vardai. Mergaičių pavardės rašomos lietuviška forma. Mergaičių pavardės užrašius vyriškai, daiktai gali nuklysti berniukų stovyklon ir sukelti bereikalingo rūpesčio.

★ Apie stovyklinės uniformas ir priedus. Chicago Lituanicos stovyklinės uniformos, ženklai, virvelės ir kt. bus galima įsigyti trečiadienį, atgabenus stovyklinį bagažą Jaunimo Centran, pas tunto tiekimo skyriaus vedėją s. A. Pauzuolį.

Jau yra gauti austiniai uniforminiai diržai jūrų skautėms ir gintarėms. Gaunami pas g. Ireną Micevičienę, 6333 S. Campbel,

Chicago, Ill., 60629. Tel. RE 7-5408. Visos sesės raginamos neatidėliojant diržus įsigyti, kad stovykloje visų uniformos būtų tvarkingos.

Kernavės tunto stovykliniai marškiniai gaunami pas tunto Tiekimo skyr. vedėją v. s. Oną Siliūnienę, 6839 So. Rockwell, tel. PR 8-0149. Visos sesės raginamos nedelsiant jais apsirengti.

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Illinois 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

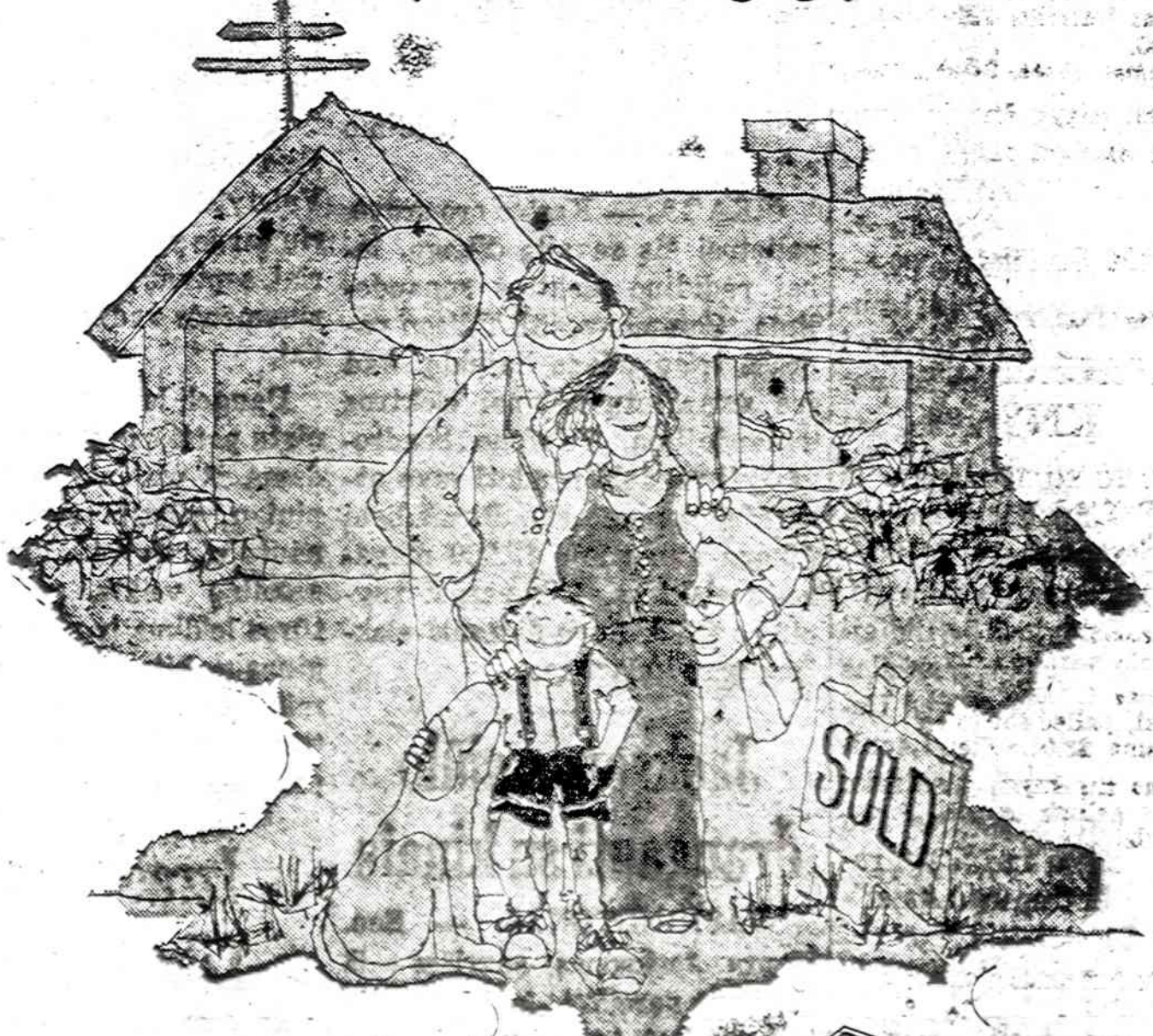
IR GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis, Dede Serna abimėnais pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir laiškus, jo pasakius. Dabar jie gali pasakiusi gražiai surašyti Dede Serno gyvenimą. Jie nusprendė prisiminti senus laikus ir pasakiusi gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuviai galetų žemos ar vasaros pasisakiusiama mūpiku Antano kuso parasyti Vieniso Žmogaus Gyvenimą — Dede Serno gyvenimo bruozus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ir atsimena ir pažinojo, o naujesiems atėjimams, jaunimui, rasytojo Antano kuso lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma pasakiusi dūos progos susipažinti su mūsų pirmųjų įsėvių šviesuolių gyvenimu ir jų ašeta ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Serno gyvenimo bruozai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kainą 2 dol.

GAUNAMA NAUJŲJŲ ADMINISTRACIJOJE

Bonds
are for saving up
for a down payment
on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take
stock
in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

SENIAUSIEJI LIETUVIŲ "PINIGAI"

Ištrauka iš Jono K. Kario knygos "Senovės lietuvių pinigai. (Ancient Lithuanian currencies). I dalies "Brendant iš miglotos senovės".

Dabar kiekvienam gerai žinomi pinigai yra ilgos civilizacijos bei kultūrinės raidos padarinys. Jie susieti nenutrūkstančiomis evoliucijos gijomis su primityviškais, dažnai labai keistais, įvairių įvairiausių "daiktiniais pinigais", tiksliau — nuo neatsimintų laikų žmonės ryškėjusiomis ypatin- go naudingumo gėrybėmis. Ne- tenka abejoti, jog šioji ar toki "pinigai" galėjo užsimegti tik tada, kada žmonės apčiuo- nuosavybės pojūtį, kada jie suprato turimus daiktus esant grynai jų ir emė tuos daiktus reikale tarpusavyje mainikauti pagal individualinės naudos lūkesčius.

Visuomet žmogui buvo rei- kalingi, reikalingesni ir reika- lingiausi daiktai. Siekdamas reikalingesnio ar reikalingiau- sio, jis galėjo atsisakyti mažiau- jam reikalingo daikto. Prasi- dėjo mainai. Pradžioje mainyti daiktai — daiktai, gėrybės į gėry- bę. Žmonių poreikiams plin- fant, o kartu gausėjant ir mai- nams, tiesioginio apsiėtimo neuzteko. Palaipsniui išliko daiktai — tarpininkai, už ku- riuos jau buvo įmanoma pakei- dajamus daiktus "pirkimais" įsigyti. Tie daiktai — tarpininkai ir buvo visų paskui sekusių

pinigų prototipais. Vienose žmo- nių grupėse jie atsirado anks- čiau, kitose vėliau; dėsni: ka- da tos grupės mainų priemonių būtinumas pasidarė neapena- mas.

Visur ir visos pirmąsias mainų priemonės, kaip taisyk- lė, buvo labiau nusizūreti bei plačiau pageidaujami daiktai. Jie būdavo įvairūs — mainų priemonėmis vartotų daiktų įvairiose kraštuose bei įvai- riomis laikais mokslas priskaito aibes. Tik jų pagrindinė idėja visur buvo ta pati, kurią am- žinai atlydėjo net iki mūsų lai- kų: pinigų ir šiandien pinigų, je- vietoje yra mainų priemonė, o tik paskui jau kitos jo funkcij- os moderniškaime ūkyje.

Atsisukdami į seniausius Bal- tų (taigi, daug kartų ir lietuvių) pinigų, mes, paprastai, pradėdame nuo gintaro, tautinio mūsų "aukso", kuris mūsų prabočių prabociams turėjo būti žinomas ir imponuojantis tikriausia nuo tada, kai jie įsi- gyveno Pabaltiję. Kitaip ma- nyti neįmanoma. Kas gi drįstų abejoti, kad tokio gražaus mi- neralo jie nebūtų greičiau už- kitalo dalykus pastebėję ir iš- tų dalykų tarpo ypatingu dė- mesiu išsyrę? Gausūs tyrinė- selėjimas bei jo dirbinių ga- myba Baltijos pajūry siekia net akmens amžių. Senai prieš Kristaus gimimą jis yra slin- kęs į centrinės Europos ir Vi-

duržemio jūros civilizacijų kraštus. Rasta gintaro Romo- je, Graikijoje, Egipte, Finiki- joje. Judėjoje ir visose žino- mose pakelėse į ten. Visur jis nukeliavo iš mokslo nustatyto pagrindinio šaltinio — Baltijos jūros pakraščiu, nuo dabartinės Latvijos, ligi Jutlandijos vakarinės pakrantės.

Kada Baltijos gintaras taip- toli pasileido? Šį klausimą pa- nagrinę, mes pajęgsime bent apytikriai suvokti, kada piet- ryčių Baltijos gyventojai (taigi ir Baltai) ypatingą gintaro ver- tę pakankamai suprato. Turė- dami galvoje anų miglotų lai- kų žmogaus būitį, negalime ap- eiti prielaidas, jog gintaro ga- balai (žali ar ir kiek apdirbti) galėjo susitupėti mainų prie- monėmis tikrai svetimiems, o tik "aukso" teirautis, ji grobti arba siūlyti už jį mainais kitokius naudingus daiktus. Panašiose apstovose mezgėsi "pinigų" idėja ir daug kur ki- tur. Kai gintaras išryškėjo esant tinkama gėrybe mainams su svetimšaliais, kaip tik apie tą laiką galėjo jis virsti mainų įrankiu (tarpusavio ekonomi- nio santykiavimo tarpininku) ir vietos gyventojų tarpe.

Jutlandijos — Vyslos įtakos Baltijai apylinkių gintaras jau II tūkstantmetyje prieš Kristų pradėjo eiti į centrinę Europą. Iš ten jis paskui rado kelius to- liau į Pietus, Italiją, Graikiją ir kitur. Visur jis vertintas tie- siog su pagarba. Kaip puošme- ną, graikų poetas Homeras sta- tė gintarą antrojo eilės po- aukso; filosofas Thales iš Mi- leto galvojo, jog gintaras turis- net sielą. Graikai jį praminė "elektron", romėnams jis bu- vo "solis radiorum sucum" — saulės spindulių ekstraktas, "saulės akmuo"; Egipte va- dintas "sakai" kone lietuviškai "sakai"). Plinijus įžiūrėjo ro- mėnų meilę gintarui už jo "kil- numą", rafinuotą grožį...

Nėra stipraus pagrindo ma- nyti, kad pirmaisi Baltijos gin- taro judėjimo amžiais kiek daugiau jo į Viduržemio civilizacijos būtų patekę, ar jis bū- tų patekę, ar jis būtų buvęs sistematiškai į ten gabantis. Sau- sumos keliai buvo nepaprastai ilgi, sunkūs, nesaugūs; prie- šingos upių srovės labai sunki- no irklavimą. Retokai išsimė- tų radiniai iš ankstyvųjų Ro- mos bei Graikijos laikų ten apie stambesnes jo įplaukas ne- nelidija. Tik išsijungus gar- siems jūreiviams ir pirkliams finikiečiams, gintaro prekyba išsiplėtė, padidėjo. Jie pasi- leido jūromis, pro Gibraltarą. Yra žinių, kad VI amž. pr. Kr. jie buvo priplaukę Anglijos (Lamanšo) kanalą; tada, ar kiek vėliau, kaip galima įžiū- rėti iš marsiliečio Pytheo keli- nių aprašymų, finikiečiai bus suradę ir pagrindinį gintaro šaltinį — Baltiją, ką A. v. Hum- boldtas trumpai paryškina ši- taip: "Gintaro prekybos, kuri prasidėjo Cimbrijos pakraš- čiuose (Danija, šlezvig — Hol- steinas), bet vėliau pasuko į Baltijos jūrą, Aisčių žemes, pa- sisekimą užtikrino drąsus, ryž- tingi bei išvermingi Finikijos jūreiviai."

Tad tikriausia, būsime tei- sus nenukrypdami nuo susida-

riusios pažūros, jog sumanūs finikiečiai, aptikę taip gausų gintaro šaltinį Baltijoje, ir vengdami jį prarasti, užmezgė su vietos gyventojais mažai- anais laikais praktikuotą tai- kių prekybą, duodami už gin- tarą savo atsigaubtų gėrybių. Tų gėrybių tarpe būta bron- zos, jos dirbinių, strėlių bei jie- čių antgalių ir, gal, dar kito- kių metalinių dalykų, kurių nepaprastas naudingumas bus vaizdžiai pademonstravęs Pa- abaltijo gyventojams ir nepa- rastą gintaro vertingumą. Iš tikrųjų, bronzos kultūros iška- senos Baltų žemėse rodo nema- žas metalo įplaukas iš sve- tų; jis buvo gautas neabejoti- nai už gintarą. Tada patvir- tina ir lietuviams negiminingos estų tautos istorikas E. Uusta- lu, pridurdamas, kad Baltai (taigi, pagrindė — lietuviai) tiek yra turę bronzos, jog net į Estiją jos eksportavę.

Galima drąsiai manyti, jog ir lietuvių prekybą vartoti an- takliai buvo gaminami iš už gintarą įsigytos bronzos; ir net tik pirkto iš finikiečių, Baltų žemėse. "Romėniškėji bet dar anksčiau iš kur nors ki- tur. Gintaro "pinigų" laikais papuošalini antikali (pirtas Pabaltiję; J. K. K.) liudija gy- — parduotas" (jei nemainytas jo koki kitą daiktą ar daiktus) taip pat gintaro "pinigais", nes ir pats, laikui bėgant, tapo mainų priemone — "pinigų" — krašte.

Kiek ilgai Baltai prekiaavo su finikiečiais — žinių neturime. Taip pat mažai ką žinome apie gintaro pirklius iš pietryčių re- gijono, kurie helenizmo am- žiais siekė Baltiją, plaukdam- į šiaurę Dniepru, paskui persi- keldami į Dauguvą, Nemuną, Vyslą. Tiek teisiškė, jog gin- taras, sykį pajudėjęs, ejo sve- tur bent maža srovele net iki Pietų — Vakarų šalyse. Seno- romėnų sustiprinto jo išvežio- mo, pasireiškusi apie senosios ir liū, kabučius su skylutėmis ir kt.) naujosios erų sąvartų. Kartu, archeologai randa ir šiaurės ry- žinoma, nenustojo jis pabaltie- čiuose ir savo mainų įrankio galios.

Ypatingai išgarsėjo bei iš- populiarejo mūsų gintaras, anot Tacito, romėnų prabangos lai- kais. Romos imperatoriai siun- tė prie Baltijos ištisas ekspedi- cijas parvežti gintaro. Visų tų ekspedicijų niekas neregistra- vo, bet, pavyzdžiui, viena jų vadovaujama Nerono gladija- torių prižiūrėjo Julijono, tiek daug gintaro pargabenusi Ro- mon, jog net tinklai, skyrę podiumą nuo laukinių žvėrių, buvę juo iškašyti. Maža to: išsklamiu metu tvaskėję ginta- rų rinktinės publikos balkonai, žibintai, gladiatorių ginklai ir t. t. Stambiausias Julijano par- gabentasis gabals svėręs net 13 svarų.

Maždaug tais laikais ir Bal- tijos pietryčių regijono (Baltų) kultūros pasiekė savo žydėj- mo laipsnį. Gintaras ir jo dir-

ST. PETERSBURG, FLA.

Š. m. birželio 22 d., vakare Lie- tuvių klube įvyko latvių minėji- mas, jų tradicinės šventės — Li- ga Janis (Joninės). Dalyvavo apie 100 asmenų.

Latvių moterys yra geros šei- mininkės, turi gerą skonį. Gra- žiai apuošę stalus, kurie pa- traukė visų dėmesį ir prasidėjo linksmoji dalis. Visiems Jonams papuoštos vainikais galvos ir prie kiekvieno stalo, būrys dai- nininkų dainavo latviškas dain- nas pritaikintas Jonų šventės minėjimui.

Po to prasidėjo užkandžiai su skaniais paruoštomis de- brėmėmis, su priedais ir dar pridė- ta po dvi riekiutes lietuviškos ruginės duonos, kuri prityrusių lietuvių kepykloje kepama.

biniai subrendo mėgamiausiai- s "pinigais" — krašto gyventojų tarpe. Baltų prekyba su Roma bei jos provincijomis įgavo naują ir aiškų charakterį. Pa- kaliai buvo gaminami iš už gintarą įsigytos bronzos; ir net tik pirkto iš finikiečių, Baltų žemėse. "Romėniškėji bet dar anksčiau iš kur nors ki- tur. Gintaro "pinigų" laikais papuošalini antikali (pirtas Pabaltiję; J. K. K.) liudija gy- — parduotas" (jei nemainytas jo koki kitą daiktą ar daiktus) taip pat gintaro "pinigais", nes ir pats, laikui bėgant, tapo mainų priemone — "pinigų" — krašte.

Kiek ilgai Baltai prekiaavo su finikiečiais — žinių neturime. Taip pat mažai ką žinome apie gintaro pirklius iš pietryčių re- gijono, kurie helenizmo am- žiais siekė Baltiją, plaukdam- į šiaurę Dniepru, paskui persi- keldami į Dauguvą, Nemuną, Vyslą. Tiek teisiškė, jog gin- taras, sykį pajudėjęs, ejo sve- tur bent maža srovele net iki Pietų — Vakarų šalyse. Seno- romėnų sustiprinto jo išvežio- mo, pasireiškusi apie senosios ir liū, kabučius su skylutėmis ir kt.) naujosios erų sąvartų. Kartu, archeologai randa ir šiaurės ry- žinoma, nenustojo jis pabaltie- čiuose ir savo mainų įrankio galios.

Ypatingai išgarsėjo bei iš- populiarejo mūsų gintaras, anot Tacito, romėnų prabangos lai- kais. Romos imperatoriai siun- tė prie Baltijos ištisas ekspedi- cijas parvežti gintaro. Visų tų ekspedicijų niekas neregistra- vo, bet, pavyzdžiui, viena jų vadovaujama Nerono gladija- torių prižiūrėjo Julijono, tiek daug gintaro pargabenusi Ro- mon, jog net tinklai, skyrę podiumą nuo laukinių žvėrių, buvę juo iškašyti. Maža to: išsklamiu metu tvaskėję ginta- rų rinktinės publikos balkonai, žibintai, gladiatorių ginklai ir t. t. Stambiausias Julijano par- gabentasis gabals svėręs net 13 svarų.

Maždaug tais laikais ir Bal- tijos pietryčių regijono (Baltų) kultūros pasiekė savo žydėj- mo laipsnį. Gintaras ir jo dir-

Latviams labai patiko lietu- viškos duonos skonis.

Prieš keletą mėnesių lietuviai atidarė kepyklą, kuri spėjo pa- daryti pažangą, įsigijo vartotojų pasitikėjimą ir pradėjo gausėti paklausa.

Dunona išvežiojama į kelioli- ką krautuvų. Duonos kepalai- kas plytos formos, sveria 2 sv., išvaizda patraukli.

Turint galvoje, kad kepykla gerai tvarkoma, bizniui ateitis užtikrinta.

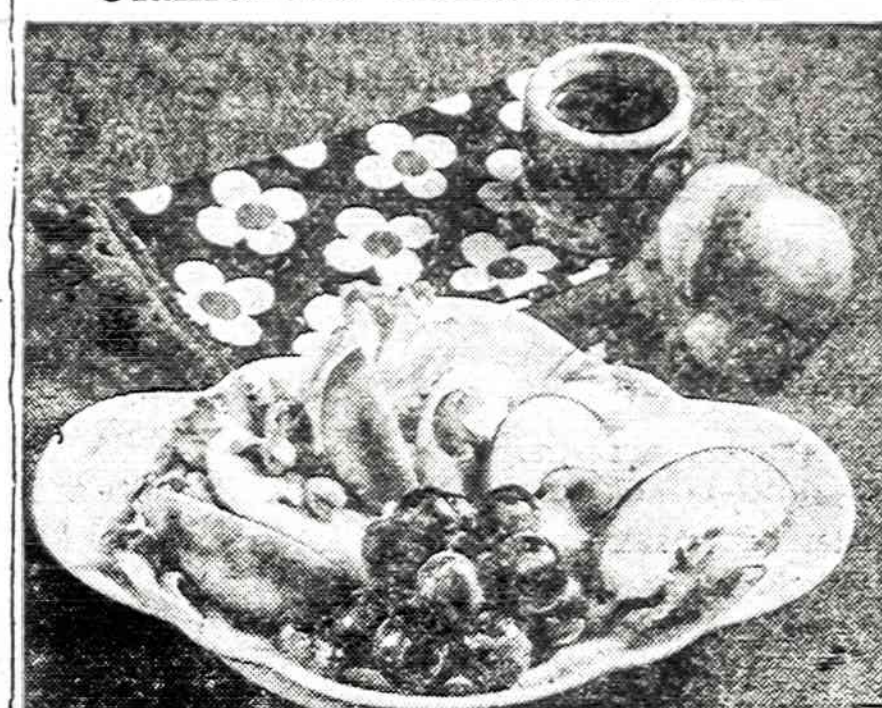
Daugelis vartotojų duona pa- tenkinti ir su malonumu ją pa- ka. Patenkinti geru skoniu.

J. Vs.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

Glamorous Luncheon Salad

"Exotic Nectarine Salad with Lime French Dressing" is a lovely choice for a luncheon. It's glamorous and refreshing. The brilliant red and gold colors of the fresh nectarines are enhanced by crisp green iceberg lettuce, pale sliced bananas and clusters of red or purple grapes. Miniature bran or blueberry muffins, served warm, would be excellent with this gala nectarine salad. So would raisin toast, lightly buttered and cut into strips.

EXOTIC NECTARINE SALAD WITH LIME FRENCH DRESSING

3 large fresh California nectarines	Lime French Dressing
1/2 lb. red or purple grapes	2 tablespoons lime juice
4 large bananas	2 tablespoons lemon juice
Lemon juice	2 tablespoons honey
Western iceberg lettuce	1/2 cup salad oil
1/2 cup cashews	1 teaspoon paprika
3 tablespoons candied ginger, chopped (optional)	1/2 teaspoon salt
Lime French Dressing	1/4 teaspoon ground cloves

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietals viršelais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštas viršelais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTURA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažųjų deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — Vaidiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio for- mato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Klėsinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Jūzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLADI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Antanijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE. Eilė lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštą, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdziai oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK y tauto brožuai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietals viršelais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas u kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or- derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

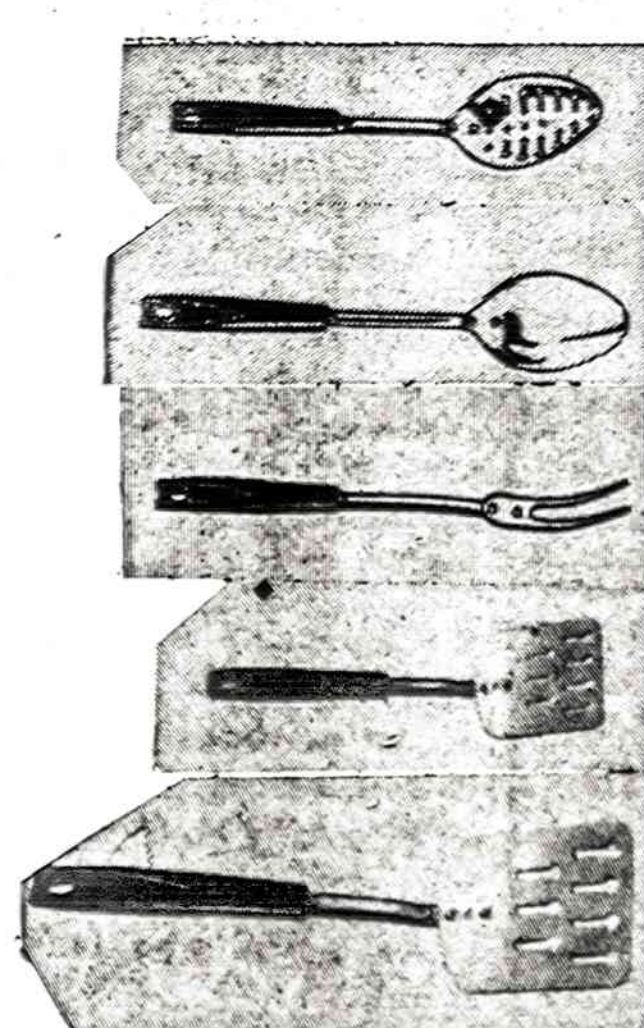
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

EVERY TREE IS A FAMILY TREE

Our trees and forests provide your family with many happy hours of recreation. That's why it's important to protect them from forest fires by following Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires.

Kas atidarys naują \$250 taupymo są- kaitą arba įdės tokią sumą į turimą sąska- itą, tai gaus viršelį matomą 5 gabalų vir- tūvės setą veltui, kol turėsime atsargų.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months.	
Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienioose:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Nauijienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujiųjų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pilnais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Maskviečių "nuoširdumas"

1944 m. liepos 2 dieną raudonosios armijos daliniai pradėjo vertis į Lietuvos teritoriją, o šių metų liepos 3 dieną Kremliaus rūmose buvo suruošta "tarybinės" Lietuvos literatūros ir meno šventė pačiame Kremliuje. Lietuviškąją "tarybinę" literatūrą Kremliaus susirinkimų salėje atstovavo rašytojų sąjungos pirmininkas A. Bieliauskas, Justinas Marcinkevičius, Justas Paleckis, J. Macevičius, E. Matuzevičius, A. Baltakis, V. Palčinskaitė, P. Rasčius, A. Drilinga, B. Sluckis ir visa eilė kitų "menininkų". Kad "tarybinės" Lietuvos poetai kartais neiškrūptų iš vėžių, Kremlin lietuvius menininkus lydėjo Petras Griškevičius, naujai rusų lietuviams parinktas Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmasis sekretorius.

Niekam ne paslaptis, kad "raudonojoje armijoje" buvo viena lietuvių divizija, kalbanti rusiškai, rusų karių ir gen. Bagramiano vadovaujama, pradėjo "vaduoti" Lietuvą iš vokiškų fašistų, bet dar labiau visiems žinoma, kad Lietuvon veržėsi daugiausia sovietų karo jėgos, sudarytos iš rusų ir rusų pavergtų tautų jaunimo. Lietuviai komunistai kovoj gen. Bagramiano priežiūroje, bet vokiečius mušė ir kovos lauke žuvo rusai, todėl šiandien lietuviai privalo tiems rusams suruošti meno dienas pačiame Kremliuje.

Rusų valdomi lietuviai privalėjo atrinkti pačius geriausius balsus, pačias mitriausias šokėjas ir pačias lankščiausias nugaras, nusiųsti į Federalinės rusų respublikos centrą, susirinkti balčiausioje Kremliaus salėje ir padainuoti rusams. Tai buvo reikalinga ne tik 30 metų sukakčiai paminėti, bet ir lietuvių dėkingumui parodyti už krašto "išvadavimą" ir už "priėmimą" į Sovietų Sąjungą. Kremliaus salėje lietuviai kalbas rusams sakė, eilėraščius skaitė ir dėkojo už krašto "išlaisvinimą". Kiekvienas stengėsi parodyti, kaip jis moka "didįjį brolių" garbinti ir jam šunuodegauti.

Į didžiąją salę susirinko patys galingiausieji Sovietų Sąjungos ir rusų federacijos valdovai. Lietuviškų komunistų dėkingumo pamatyti atėjo Jurijus Andropovas, sovietų čekos vyriausiasis vadas ir visame krašte sauvaijančios sovietų policijos viršininkas. Pirmose eilėse sėdėjo Michailas Suslovas, smogikų daliniais malšinęs sukilusį Lietuvos jaunimą ir valęs Lietuvos miškus ir slė-

nius bei miestelių rinkas nuklojęs Lietuvos jaunimo lavonais. Andropovo čekistai šiandien geležine ranka kontroliuoja ne tik kiekvieną Lietuvos komunistą, bet labai lengvai suvaldo kiekvieną mūsų tautietį, drįstantį pakelti balsą prieš pačią žiauriausią vergiją, kurią užkariuotojai bet kada yra primetę pavergtajai tautai. Šalia Andropovo pirmoje eilėje sėdėjo A. Kirilenka, M. Solomenecas, V. Dolgichas, I. Kapitanovas, K. Katusevas ir kiti žinoma, negalėjo apsieiti ir be Diržinskaitės Peliušienės, kuri lakstė po visą šalį, sveikino atėjusius rusus ir patarinėjo jiems sekti, kaip lietuviai nusilenks ir padėkos Maskvai už krašto "išlaisvinimą". Kalbėjo Alf. Bieliauskas ir A. Barkauskas, vaidino A. Banionis ir A. Bartusevičius, juokus krėtė J. Domarkas ir L. Abarius. Kad nebūtų padaryta kokia klaida, tai iš Vilniaus į Maskvą buvo nuvežti trys korespondentai, tikrinę vienas kitą kiekvieną žodį. Rusams nuolankumo šventę Eltoje ir Tiesoje aprašė B. Bučelis, R. Česna ir V. Petrauskaitė.

Kremliuje suruoštoje Lietuvos okupacijos sukaktuvinėje šventėje kalbėjo ir rusai, gerai susipažinę su visa mažos tautos pavergimo eiga. Svarbiausią kalbą pasakė Lenino premijos laureatas J. Bondarevas ir atidžiausias spausdinto lietuviško žodžio sekėjas S. Kunajevs. Rusai specialistai buvo patenkinti Maskvon atvykusia lietuvių grupe, kaip savo laiku buvo patenkintas ir Stalinas, gražiai priėmęs ne tik Antaną Sniečkų, bet ir Salomėją Nerį. Bet pačią lankščiausią ir, ko gero, pačią teisingiausią kalbą pasakė didelis partijos reikalų ir sovietų santykių žinovas B. Sluckis. Štai jo žodžiai:

"Šiandien mes kalbame ir apie lietuvių kultūros, literatūros, poezijos įtaką visai šaliai, visai jos kultūrai. Tai taip pat neatsiejama nuo bendros visos tarybinės liaudies kovos, lietuvių revoliucionierių veikla nuo 1863 metų sukilimo dalyvių iki Z. Angariečio, V. Kapsuko, A. Sniečkaus ir kitų, kurie mūsų partijos eilėse kovojo už darbo žmonių laimę". (Tiesa, 1974 m. liepos 5 d., 1 psl.).

Šiuos B. Sluckio žodžius, liepos 3 d. pasakytus Kremliaus didžiausioje salėje, perdavė specialūs Tiesos korespondentai M. Barysas ir D. Šniukas. Savo reportažą šie du vyrai pavadino "Maskviečių nuoširdumas jaudina ir kvepia". Kad Maskvon suvažiavusiems Griškevičiams, Bieliauskams ir Sluckiams rusai rodė nuoširdumo, negali būti jokios abejonės. Šiandien maskviečiai atsilygino lietuviams tuo pačiu nuoširdumu, koku jie atsilygino Angariečiui, Sniečkui ir Kapsukui. Angarietį, kaip vis žinome, pačioje Maskvoje komunistai sušaudė. Visą gyvenimą ištikimai Maskvai tarnavęs Sniečkų Charazovas komunistinėje rusiškoje spaudoje viešai iškritikavo ir įvarė pirmajam sekretoriui širdies priepolį, o Kapsuką Ježovo pulkininkai vertė rašyti skundus prieš Angarietį.

Seni lietuviai komunistai maskviečių "nuoširdumą" labai gerai pažino. Caras pagautą Suvalkų šimtamečio nesusiutę sūnų keliems metams išsiuntė į Angaros upės pakrantes, o Stalinas tą patį Angarietį pasiuntė į čekos pogrindžius. Maskvos ir Minsko pogrindžiuose tą "nuoširdumą" pažino visas Lietuvos komunistų partijos centro komitetas. Neliko nei vieno, kad galėtų apie tą "nuoširdumą" papasakoti. Nežiūrint į siauraprotiškumą, reikia pripažinti, kad Sluckis vis dėlto yra drąsus vyras. Jis drįso Kremliaus salės susirinkusiems Sovietų Sąjungos valdovams priminti Angariečiui ir kitiems lietuviams komunistams parodytą "nuoširdumą", nuo kurio, ko gero, kiekvienas komunistas bėgtų, jeigu ne Andropovo pastatyti pašienio sargai ir vilkų veislės šunys.

kaimiečiai vakarui užėjus šviesos darydavosi degindami skalas (balanas), o miestiečiai, suvaryti į priemiesčių lūšnas, žibindavo dvokiančio karbido lempeles, jei jiems pavykdavo iš vokiečių kareivių išprašyti ir brangiai mokant gauti karbido. Geresnis butas, elektra ir žibalas tebebuvo dar tiksliai vien okupanto patogumai. Ne be to, kad karinė vokiečių valdžia nebūtų buvusi "pasirūpinusi" ir mokyklomis. Apskričių miestuose veikė pradžios mokyklos (Volksschulės) su lietuvių vaikų vokiečių mokykloms parinktais, bet šiaip jau ne mokytojo verslo mokytojai (Kriegslehreriai), nes šių mokyklų tikslas buvo ne mokymas, o vaikų vokiečiams — vokiečių kalbos įkailimas ir Vokietijos kaimo garbinimas.

1918 metais Marijampolėje gyveno ir mokyklų reikalus tvarkė Tilžės krašto lietuvis Kairys, vokiečių kariuomenės mobilizuotas mokytojas. Kairys dėvėjo karišką uniformą, priklausė nuo buvusios tuomet Vilniuje okupacinės karo valdžios ir vykdė jos potvarkius bei įsakymus.

Ir Marijampolės rusų valdžios gimnazijos buv. direktoriaus namuose veikė Volksschulė — keletas pradžios mokyklų klasių, Kairio priežiūrimų. Buv. rusų valdžios gimnazijos namuose, vokiečių okupacinės valdžiai sutikus, jau buvo įsikūrusi "Žiburio" draugijos vidurinė mokykla (progimnazija).

Nuo 1914 iki 1919 metų kentėjusi vokiečių okupaciją Lietuva gyvybiškai buvo reikalinga lietuviškų mokyklų. Visi lietuviai tatau sąmoningai ir

TENESKĖSTA VEIKSNIŲ KONFERENCIJA RŪKUOSE!

P. STRAVINSKAS

Pereitų metų pabaigoje pasirodė mūsų spaudoje žinia, kad veiksniai ruošia savo konferenciją.

Kas ta konferencija bus? Naujas veiksnys, koks "super" veiksnys, anot Povilo Zadeiko, buvusio Lietuvos pasiuntinio Washington, kokia bendra visų veiksmų "kepurė", ar dar kas? Niekas ir tą klausimą tada negalėjo atsakyti, net nei VLIKo vyriausiasis galva, kurs, atrodo, irgi to nežinojo.

Iš o fakto, kad veiksmuose pastebėtos varžybos dėl atstovų skaičiaus toje konferencijoje, lyg ir gavosi prielaida, kad veiksmų konferencija greičiausia, bus ta "veiksmų kepurė", kurią kiekvienas veiksnys nori kuo daugiau savo atstovų įsodinti ir tuo būdu nulemti konferencijos darymus, visiems veiksmams privalomus nutarimus.

Po kurio laiko paaiškėjo, kad tas veiksmų atstovų skaičius konferencijoje neaktualus. Tada vėl darėsi priešingai aišku, kad veiksmų konferencija nebus joks savo valią reikšti ir nutarimus galės daryti laisvinimo organas. Tai kas gi jis tada bus? Informaciją ner. Neaišku.

Toliau, ką gi veiksmų konferencija svarstys, kokius klausimus ji nagrinės? Irgi neaišku, nes informacijų ner.

Iš to, kad konferencijos parengiamiesiems darbams sudarytos net kelios specialios komisijos, galima spėti, kad jų darbų, svarstymų konferencija turės daug. Bet to aiškiau, konkrečiau mums joks orakulas neįspės. Tai ką tada daryti? Kur tos informacijos suinteresuotiems paprašyti?

Kada konferencijos parengiamųjų darbų pradžioje Draugo redaktoriaus, kun. Pr. Garšva, ana, nusiskundė — padejavo savo vedamajame, kad veiksmiai yra labai įsikūrusi savo informacija apie ruošiamąją veiksmų konferenciją, tai aš planuoju veiksmus. Tėvelį Pr. Garšvą ramindamas, kad labai jau nerastu ir tos informacijos dar palaukti, bet dabar, žiūrėkit, jau praėjo geras gabalas laiko, o veiksmų informacijos apie jų konferenciją kaip niekada, taip ner. Kodėl gi? Argi veiksmų vadai ir veikėjai yra kokie viduramžiniai alchemikai, kurie iki 16-jo amžiaus panašioje slapybėje ieškojo "filosofinio akmens", norėda-

mi pasigaminti juo aukso? Ir sioki tokiame slapybėje darbavosi mūsų garsioji "istorinė" "birželinė komisija", "apjungusi" VLIKo visas mūsų politines grupes "birželinių protokolų", tegul ir labai prasto turinio ir dar prastesnės redakcijos... Nepasakyti, kad tas mūsų politinių grupių "apsijungimas", VLIKo anuo "birželinių protokolų" būtų jau taip labai nusišėjęs.

Todėl aš ir prieinu išvadą, kad visiems mūsų veiksmams ir jų darbams būtinas atvirumas, aiškumas, dienos šviesa, be rūkų, be debesėlio.

O dabar tebūnie leista man padaryti dar kiek konkrečių pasiūlymų, sugestijų, liečiančių ateinančią su žvarbiu šių metų rudenių spalio mėnesio veiksmų konferenciją.

Siūlyčiau mūsų veiksmams painformuoti mūsų visuomenę ir visuomenę: 1) Kokiais tikslais ir kokiems uždaviniais šaukiama ta slapybėje dabar ruošiamoji veiksmų konferencija?

2) Kodėl tos konferencijos paruošiamieji darbai dirbami pagal viduramžinių alchemikų metodą, slapybėje, atsidalijus nuo visuomenės ir ignoruojant spaudą, neduodant jai reikiamos informacijos?

3) Kokias konferencijoje svarstysimas laisvinimo problemas studijuoja ir narplioja dabar sudarytos veiksmų specialios komisijos?

4) Ar tos komisijos konferencijai pateiks tiksliai, svarstytiną medžiagą, probleminius klausimus, ar dar ir paruos jai savo sprendimų projektus, įtaigodamos savas idėjas?

5) Ar konferenciją šaukiant už jos darbus atsaką veiksniai yra tikri, kad jų konferencijoje nepasikartos 1962 m. politinė žonglerystė, kuria buvo praveista PL Jaunimo Kongrese gėdinga ir tautos interesus žaliną vada. "politinė rezoliucija", kuria buvo iki smulkmenų suplanuota sugriauti — likviduoti VLIKą, mūsų valstybinės tautos atstovybę?

6) Ar nebūtų tikslinga leisti mūsų spaudos žmonėms ir kitiems laisvinimo reikalais besidomintiems pateikti per veiksmų sudarytas studijines komisijas, savo sugestijas konferencijai, kurias pirma, aišku, pakait, kurie iki 16-jo amžiaus panašioje slapybėje ieškojo "filosofinio akmens", norėda-

Karas dėl Taikos kunigiakščio žvaigždės

Izraelio valstybėje, Betlejeaus miestelyje, toje vietoje kur gimė Kristus, buvo pastatyta bažnyčia, o jos grindyse įmontuota sidabrinė žvaigždė ženklinanti vietą, kurioje stovėjo prakartėlė. Toje bažnyčioje meldavosi Romos ir Bizantijos katalikai arba ortodoksai. Jie panorėjo, kad ta žvaigždė būtų jų ir kėsinosi ją pakeisti, bet tam griežtai pasipriešindavo Romos katalikai. Tuo laiku šventąją žemę valdė Turkijos sultonai, ne krikščionys, bet palaikė Romos katalikus, kuriuos rėmė Italija, Anglija ir Prancūzija. Visa to pasekoje rusų caras, kuris palaikė ortodoksus, 1853 m. paskelbė Turkijai karą. Jis tęsėsi iki 1856 m. ir buvo žinomas Krymo karo vardu. Palaikydami katalikus, kare dalyvavo Anglija ir Prancūzija.

Karo veiksmams prasidėjo su senovišku fasonu prie Krymo krantų, kai britų laivai priartėjo prie žemyno. Jų jūreiviai galėjo matyti rusus, žiūrinčius pro žiūronus. Jie salutavo savo priešams, kol prabilo pakrančių artilerija ir užvirė nuožmios kautynės.

Prancūzų ekspedicinės armijos vadovybė prietaringai kreipėsi į savo buvusį karo didvyrį Napoleoną, mirusį prieš 33 metus, prašydami per mediją po patarimų karo veiksmuose. Iš Prancūzijos tie šmėkšliški patarimai nauja telegrafo linija buvo perduodami Krymo ekspedicinio korpuso vadui gen. St. Arnaud.

Nežiūrint šių ir kitų kvailysčių alijantai karą laimėjo. Kaip ir visur kitur, rusai ir šiame kare ir po jo parodė savo neatsakomumą taip pat kareivių ir žmonių negerbimą. Vien Sevastopolio mūšyje žuvo 38,000 caro kareivių. Jų kaulai vėliau buvo parduoti iš varžytynių ir panaudoti trašoms.

Taikos princas žvaigždė buvo pastoviai įmontuota 1858 m. ir dabar ten tebėra.

◆ Apsiniaukusiam ore objektai aiškiau matomi, negu giedroje.

Teneskėsta ateinanti veiksmų konferencija tamsybeje ar rūkuose!

PRAEITIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

42

Grįžusieji į savo tėviškes tremtiniai rado žuvusių, mirusių, paliegiusių, ištremtų į Vokietijos kaimėjimus. Rado moteris, vaishinčias Vokietijos žandarus namine degtine vakarais prie mirčiai laikytų ir prieš laiką uždegtų vaškinių žvakių (grabnyčių). Kai kas yra radęs ir karo bėdą ištvėrusią dar gyvą savo motiną (čia rašančiojo tėvui), žandarų tebelankomą ir bauginamą jai jau labai gerai suprantamais, nors ir ne lietuviškais žodžiais: "Matka, Butter, Eier!" (Motin, sviesto, kiaušinių!).

VII.

NEPRIKLAUSOMOJ LIETUVOJ

Prieš pat Nepriklausomybės saulėtekį

1918 metų vasario 16 dieną Lietuvos Taryba jau buvo paskelbusi Vilniuje Lietuvos Nepriklausomybės Akta, nors visa Lietuva dar buvo tebeslegiama vokiečių okupacijos, bet jau artėjo Pirmojo didžiojo karo pabaiga. Lietuvos kryžkelės dar buvo okupanto apstėtos ir gyventojams tebebuvo uždrausta peržengti savo apskrities ribas. Valsčiuose dar tebeskendėjo sviesto ir naminėje degtinėje vokiečių žandarai, atiminėdami paskutinį maisto trupinį iš kaimų moterėlių. Kaimų ir miestų gyventojai dar tebeberdėjo skurde ir varge:

giliai jautė ir įvertino. Vokietija jau buvo pabaičiusi karą su Rusija ir pasirašiusi su Lenino valdžia karo paliaubas. 1918 metų vasarą lietuviai tremtiniai jau galėjo grįžti ir visi, kas gyvas, veržėte veržėsi namo — į Lietuvą. Grįžo visi: visokių profesijų, visokių luomų, visokios padėties ir visokio amžiaus lietuviai.

Baigiantis vasarai jau buvo grįžusių įvairių mokyklų mokytojų ir karo metaisėjusių Rusijoje mokslą lietuvių moksleivių. Pirmieji grįžusieji Marijampolės mieste apsigyveno prieš karą čia buvę teisnininkai: adv. A. Bulota, adv. L. Ciplijauskas ir kt. Grįžusieji mokytojai ir moksleiviai laikinai laikėsi kaimuose — tėviškėse — nerimastavo, ką pradėsią pasibaigus vasarai. Dėl to mieste apsigyvenusiųjų inteligentų ir kaimuose laikinai apsigyvenusiųjų mokytojų tikslai ir numatymai mokyklų atžvilgiu sutapo.

1918 metų rugsėjo mėnesį Marijampolėje starta ir nutarta rūpintis atidaryti gimnaziją realinių mokyklų pavyzdžiu be lotynų kalbos su sustiprintu matematikos, gamtos ir naujųjų kalbų bėstymu. Kadangi visas gyvenimas dar buvo vokiečių karo okupacijos sukaustytas, reikėjo rasti kelius ir pralaužti užtvartą sumanytajai gimnazijai įsteigti. Rūpesčiai ir žygiai dėl to pasiskirstyta taip, kad ano meto Marijampolės miesto ir apylinkės žymesnieji gyventojai (adv. A. Bulota, adv. L. Ciplijauskas prov. Bartlingas, ūkininkas Mašaitis ir kt.) stengsis išgauti iš vokiečių okupaci-

nės valdžios Vilniuje leidimą gimnazijai atidaryti, o mokytojai (J. Valaitis, A. Valaitienė, A. Pūdykaitė, A. Lastas ir kt.) surinks gimnazijai kandidatus moksleivius ir paruos juos stoti į gimnaziją, kai bus išgautas iš vokiečių leidimas.

Realinė Marijampolės gimnazija

Mokytojai J. Valaitis ir A. Valaitienė kreipėsi į Kairį, prašydami leisti jiems davinėti privatinės pamokas vaikams, norintiems pasirošti įstoti į aukštesnes mokyklas. Kairiui buvo paaiškinta, kad yra grįžusių iš Rusijos ir moksleivių, norinčių toliau mokyti. Taigi, taip grįžusieji, taip čiabuviai tėvai norėtų savo vaikus kiek daugiau pamokyti, o dėl to būtų proga grįžusiems mokytojams turėti darbo — užsidirbti pragyvenimui.

Kairys, pagrindinai apsvairstęs prašymą, priitarė ne tiek reikalui vaikams aukštai mokslinti, kiek reikalui mokytojams turėti darbo, kad jie turėtų iš ko gyventi. Tačiau ir šį, rodosi, taip aiškų ir menką reikalą Kairys savo atsakomybe nesiryzo išspręsti, bet pažadėjo mokytojams J. Valaičiui ir A. Valaitienei išrūpinti iš Vilniaus valdžios leidimą uždaryti privatinėmis pamokomis. Patarė kreiptis po keleto dienų galutinio atsakymo, padaršindamas, kad jo įstikimui Vilniaus valdžia duoti leidimą neatsisakysianti.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALUNAS

AKUŠERIJOS, AŠU, NOSIES
IR GYVULŲ LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4444

Antrasis ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
OFFICE: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1—7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1—5, trečiadienį, šeštadienį ir septyniadienį, 9—12 val.

Reiz.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
2750 WEST 71st ST.
Tel.: 776-3717

Neatsiliepiu — skambinti
346-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kita laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1—4 val. pietų.
ketvirtadienį, nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namais rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir septyniadienį, 9—12 val. vak.
Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Septyniadienį 9—12 val.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

Stultu atikuando Sapientes (ir kvailys kartais būna gudrus).

WEATHER FORECAST

and Fire Danger Rating

Anglijos naujienos

— Bradford prisimintas R. Kalanta ir kiti mūsų tautos kankiniai. Gedulingas pamaldas laikė kun. J. Kuzmickis. Užbaigai sugiedota "Libera" ir Tautos himnas.

— Halifaxe ilgos ir sunkios vėžio ligos nukankintas mirė Stasys Zabukas. Velionis buvo gimęs 1918 m., Utenos apskr. Angliją atvyko po antrojo karo ir dirbo tekstilės įmonėje. Palaikai sudeginti vietos krematoriume.

— DBLS Londono I-jo skyriaus susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. I. Dailidė, vicepirm. B. Butrimas, išd. P. Jonaitis, sekr. S. Nenortas. Skyrius nutarė suruošti vakarą ir jo pelną paskirti Tautos Fondui. Susirinkime buvę nariai ir svečiai, Vasario gimnazijai paremti suaukojo 20 svarų.

— High Wycombe mirė And-

rius Šliužas. Velionis buvo gimęs 1908 m. Dominikų km., Žiežmarių val. Palaidotas vietos kapinėse.

— "Šaltinis" išleido C. V. Obcarso parašytą eilėraščių knygą "Laikai neša žmones". Tai 103 puslapių leidinys, kurio kainą 75 p. arba 3 doleriai.

— Londone mirė Juozas Rudofas, 72 m. amžiaus. Palaidotas Leytonstone kapinėse.

— Nottinghame Jaunimo židinyje ir šiemet bus ruošiamas berniukams vasaros stovykla. Ji vyks rugpjūčio 10-18 dienomis.

— Londone gyvenančių J. ir R. Černių dukte Virginija iškėlė už E. Lowe. Jaunuosius sujungė kun. Wakeling, kuris yra tos mokyklos kapelionas, kurioje mokytoja Virginija ir dėsto pašybos meną. O R. Černienė yra tos mokyklos vedėja. Vestuvinis pokylis vyko Forty Hill rūmų salėje, Emfielde.

— Birželio 15 d. Manchesterio lietuvių kultūros koordinacinis komitetas suruošė išvežtųjų minėjimą. Pamaldos ir minėjimas suruoštas Mostono kapinėse prie lietuvių paminklinio kryžiaus. Dalyvavo visos veikiančios organizacijos su savo vėliavomis. Prie paminklinio kryžiaus Manchesterio ir apylinkės lietuvių vardu padėjo vainiką D. Jelinskis. Religines apeigas pravėdė kun. V. Kamaitis. Evangelikų A. Putė tarė žodį, primindamas tragiškąsias birželio įvykius ir kenciančią Lietuvą. Sugiedota giesmė Marija, Marija ir minėjimas užbaigtas Tautos himnu.

— Jau platinamas šių metų "Šaltinis" trečias numeris. Jo viršelis papuoštas vysk. A. Deksnio nuotrauka, kuris šventina lietuvių bažnyčios priestato sąj. Šiame numeryje gausu įvairių pasiskaitymų ir iliustracijų.

— Birželio 15 d. Wolverhamptone suruoštas birželio įvykių minėjimas dalyvavo apie 200 žmonių. Paskaitą skaitė J. Kelmaitis, kuris svarbesnius įvykius apibūdino anglų kalba. Buvo gausi meninė programa, kurią išplėdė jaunimas ir senimas.

— Birželio 16 d. Nottinghame prisiminti tragiškieji birželio įvykiai. Pamaldos ir religinis susikaupimas vyko Jaunimo židinyje.

— Birželio 22 d. Nottinghamame buvo suruoštas tradicinis vakaras. Gausiai susirinkę tautiečiai pasveikino Antaną, Jonus, Petrus, Povilą ir moteris, turinčias panašius vardus. Tą šaukimo pavuolį suruošė Nottinghamo lietuvių moterų draugija.

— Birželio 23 d. Londono šv. Onos moterų draugija suruošė ekskursiją į pajūrį. Nors ir buvo ūkanota diena, bet išvyka suteikė smagų atgaivinimą nuo kasdienybės.

— Birželio 29 d. Lietuvių Namuose įvyko DBL Sąjungos Tarybos posėdis. Dalyvavo tarybos nariai ir tarybą įeinančių organizacijų atstovai. Buvo plačiai išdiskutuoti lietuviškos veiklos pagyvinimo reikalai.

— Birželio 30 d. Corbyje pagerbta M. Miknevičienė, sulaukusi 85 m. amžiaus. Pagerbimą suruošė Lietuvių katalikų bendrija.

— Iš Amerikos į Londoną atvyko humoristas V. Žukauskas ir birželio 30 d. suruošė pramogą. Išgirdome dainelių, pasakojimų, kupletų ir kitokių linksmo turinio kūrinių.

— Anglijos rajono lietuvių skautų 25-ji sukaštutinė stovykla įvyks Lietuvių Sodyboje. Ji prasidės liepos 27 ir baigsis rugpjūčio 3 d. Uždaromasis laivas bus rugpjūčio 3 d. 4 val. Skautai kviečia gausiai atsilankyti.

— Hamiltono mergaičių choras "Aidas" atvyks į Angliją. Londone koncertas bus rugpjūčio 17 d., o rugpjūčio 18 d. koncertuos Manchesterioje.

V. Vytenietis

ALT Informacija

JAV Kongresas remia Amerikos Lietuvių Kongresą

Amerikos Lietuvių Taryba, kuri rugsėjo 28 — 29 dienomis Chicagoje šaukia Amerikos Lietuvių Kongresą, beveik kasdien susilaukia tuo klausimu paanankių laišku iš Washingtono. Lietuvių kongreso garbės komiteto nariais, be ankščiau paskelbtųjų, sutiko būti dar šie Senato ir Atstovų Rūmų nariai: S. Thurmond, J. K. Javits, J. D. Dingell, H. Badillo, E. W. Brooke, B. Jordan, W. L. Hungate, T. L. Carter, J. Buchanan, W. F. Mondale, E. Grasso, Ph. M. Crane, F. Horton, J. T. Broyhill, O. R. Bowen, J. H. Dent, J. B. Anderson, S. O. Conte, H. R. Collier, E. P. Boland, J. P. Adabbo, Ch. J. Carney, Sh. Chris-holm, T. Guyer, H. T. Johnson, W. S. Broomfield, G. A. Goodling, J. R. Grover, H. Helstoski, N. F. Lent, P. V. Domenici, J. Randolph, R. Taft, B. Dole, C. T. Curtis, J. Glenn Beall, P. H. Dominick, S. Symington, G. McGovern, H. A. Williams, R. P. Griffin.

Atsiųsdami savo sutikimo raštus, JAV kongreso nariai yra padarę visą eilę lietuviams palankių pareiškimų. Pvz. G. A. Goodling rašo: "Mano geriausi sveikinimai daugiau kaip milijonui lietuvių kilmės amerikiečių, kurie dalyvavo Amerikos Lietuvių Kongreso darbuose. Jie verti pagyrimo už savo pastangas išlaikyti gyvą lietuvių kultūrą, kuri yra tvirta bazė siekti Lietuvos laisvės atstatymo".

Lietuvių Kongresui linkėjimai iš Washingtono

Patyrę, kad lietuvių rugs. 28 — 29 d. (Chicagoje šaukia savo aštuntąjį kongresą, ragindami išlaikyti gyvą lietuviškąją kultūrą ir remdami lietuvių laisvės siekimus, jau atsiuntę sveikinimo raštus JAV senato ir atstovų rūmų nariai: L. H. Fountain, J. B. Pearson, H. Bellmon, W. F. Bennett, D. F. Bartlett, J. Abdnor, B. Eckhardt, J. R. Biden, M. Gravel, C. P. Hansen, A. Bell, J. Brinkley.

Gubernatorių prielankumas Lietuvai

Amerikos Lietuvių Taryba ryšium su rugs. 28 — 29 d. rengiamu Amerikos Lietuvių Kongresu yra gavusi visą eilę laišku iš įvairių JAV gubernatorių. Californijos gubernatorius R. Reagan pasisako už vertingus lietuvių siekimus. Ohio gubernatorius J. J. Gilligan rašo, kad jo valstijoje lietuvių sudaro svarbią ir gyvastingą grupę, daug prisidėjusią prie valsti-

jos socialinės, kultūrinės ir ekonominės pažangos; džiaugiasi, kad lietuvių stipriai kovoja dėl savo krašto nepriklausomybės.

Massachusetts gubernatorius F. W. Sargent, brangindamas lietuvių pastangas, įėjo į Lietuvių Kongreso garbės komitetą Clevelando meras R. J. Perk savo laiške pažymėjo, kad jam, kaip čekų kilmės žmogui, lietuvių ir visos pavergtos tautos yra arti širdies. Jis pažadėjo savo įtaką panaudoti Lietuvos laisvės siekimo reikaluose.

Aukština lietuvių ryžtingumą prieš komunizmą

Hammond radijo stoties vedėjas Irwing L. Lewin, sutikdamas įeiti į Amerikos Lietuvių Kongreso garbės komitetą, savo rašte pažymi: "Lietuviai, daugiau negu kuri kita grupė, pirmąja kaip užtvara prieš komunistinę ekspansiją ir viską, ką aš galėsiu, lietuviams padarysiu".

Vadovaujantieji lietuvių pritaria Amerikos Lietuvių Kongresui

Pažymėdami, kad didžiai vertina Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą Lietuvos laisvinimo darbe, sutiko įeiti į Amerikos Lietuvių Kongreso garbės komitetą: Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, Lietuvos gen. kons. dr. J. J. Bielskis, gen. kons. J. Dauzvardienė, gen. kons. A. Simutis, SLA pirm. P. P. Dargis, Vilniaus Karšto Lietuvių Sąjungos pirm. K. Veikutis, Kunigų Vienybės pirm. prel. J. Balkūnas, Balfo pirm. M. Rudienė, Amer. Liet. R. Katalikų Federacijos pirm. dr. J. B. Jerome, ALR Katalikų Moterų S-gos pirm. D. Kamm, ALTS pirm. E. Čekienė.

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagoje lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagoje atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGNOS

vardo ir pašto:

1739 54. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio kilmę ir surašė Lietuvos praeitį lietuviškas knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Štai nei snūdžia, nei miega Izraelio sargas". — Psa. 121:4.

Pagalvok apie Visagalio išmintį, kuri niekad nenusilpnėja; apie neklystančią išmintį, kuri planuoja ir tvarko viską tiksliai amžiniams laikams, apie galybę ir gudrumą, galintį paversti sau visus priešingus elementus, gyvus ir nesyvus, į priverstus visus, kad bendrai tarnautų jo garbingų ir labdarinių sumanymų įvykdymui. Pamastyk apie tą, kuris niekad nepavargsta ir nepailsta ir nesiliauja budėti, kurio akis niekad neužimerkia, ir kuris niekad neužsidaro, ir kuris žino visus plačių erdvių reikalus. "Argi tu tai nežinai, arba ar tu negirdėjai, kad Viešpats, amžinasis Dievas, kurs sutvėrė žemės pakraščius, jis nepailsta ir nepavargsta ir jo išmintis neišstiriama". — Iza. 40:28.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENTAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIOIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YARds 7-1911

DETROIT, MICH.

Dariaus - Girėno diena

1933 metais liepos 17ta yra Lietuvos didvyrių Atlanto nu- galėtojų — Stepo Dariaus ir Sta- sio Girėno tragiškai žuvusių die- na. Jie perskridė Atlantą. Sol- dino miške didvyrių mirtimi žu- vo. Detroito Dariaus-Girėno klu- bas kiekvienais metais, jų gar- bei ir atminimui žuvimo meti- nes pamini.

. S. m. liepos 14-tą dieną, sek- madienį, švento Antano parapi- jos bažnyčioje, 10:30 val. bus atnaujamasis mišios už tragiš- kai žuvusių didvyrių. Paminė- jimo šventėje dalyvauti kviečia- me visus.

Organizacijų atstovus, kvie- čiams dalyvauti su vėlavimais. Po pamaldų 12 val. D. G. klubo svetainėje bus vaisės.

Dariaus-Girėno Klubas
Valdyba

KILMINGASIS ŠUO

Anglijos karališkojo laivyno kautynių laive "Nelson" buvo laikomas buldogų veislės šuo, vardu Bill. 1933 m. jis buvo pa- skelbtas kilminguoju ir pavadin- tas Sir William Bulldog. Tai at- sitiko pagal anglų senąsias tra- dicitijas.

Tais metais Anglijos karalius Jurgis Penktasis, inspektuodamas savo laivyną, įlipo į laivą Nelson apžiūrėti jį ir jo jūri- ninkus. Iškilmingo parodo me- tu, kartu su karalium ir aukštą- ja laivyno vadovybe, pro išsi- rkiavusius jūreivius ėjo kartu ir tas šuo, kurį karalius paglostė. Dar ir dabar tebeveikia tradici- ja, kad tokiomis progomis ka- raliaus paliestasis tampa kilmin- guoju. Tradicijas mėgstą anglai nepadarė išimties ir tam šuniui.

Pasveikink savo draugus
per "Naujienas"

KULIPKA SU ADRESU

Kanados Karališkosios avia- cijos kareivis George MacMillan iš Tatamagouche, Nova Scotia, slė- pėsi apkasuose laiko mušio Pran- cūzijoje. Jis pajuto, kad šalia jo nukrito artilerijos sviedinio ske- veldra sidabrinio dolerio dydžio. Ant jos buvo įgraviruotas 26750 numeris. Toks pat numeris buvo to kareivio identifikacijos me- taliniame ženkle.

TRUMPAI

— *Miestų Masinės Transpor- tacijos Administracija* suteikė Chicago Transportacijos įstai- gai (CTA) 70 milijonų dolerių pagalbą finansinei krizei iš- vengti. Už tuos pinigus bus nu- pirkti 500 autobusų, 100 grei- tojo susisiekimo vagonų, 150 sunkvežimių. Be to, pinigai bus naudojami įvairiems padargų, patalpų ir bėgių remontams. Prie šios sumos dar bus gauta 17,5 mil. dolerių iš Illinois val- stijos išdo. Juokdariai pasako- ja, kad dėlto pastaruoju metu per įvairias Chicago miesto ir apylinkių radijo stotis po ke- lėtą kartų pajoje girdisi CTA skelbimas, romantiška dainelė garsinantis, kaip išnaudoti už 10 centų nupirktą persėdimo bilietą: laike vienos valandos jis galioja nuvažiuvimui ir par- važiuvimui.

— *Šiuo laiku naktį* matosi žalsvai gelsvos šviesos šiauri- nėje padangėje. Kai kurie Chi- cago miesto gyventojai, matę tas šviesas, kreipėsi į miesto policiją ir komunikacijos cen- trus, klausdami, kas čia dabar darosi? Jau seniau žmonės ži- nojo, kad tai šiaurės pašvaistė — Aurora Borealis, kasmet pasikartojanti.

— *Rašytojas Juozas Kralikauskas* laimėjo šiemetinę Lietuvos Ra- šytojų d-jos \$1000 premiją, ku- ri jam bus įteikta liepos 28 d. Kennebunkport vasarvietėje. Programoje dalyvaus taip pat kanadietė sol. Gina Čapkaus- kienė. Rugpjūčio 24 d. ten bus tradicinis literatūros vakaras vasarotojams ir jų svečiams bei literatūros mėgėjams.

— *Cecilija Mačiulienė* iš Bal- timorės atvažiavo į Chicago, kur lanko savo gimines ir pa- rįstamus. Ji yra apsisistojusi pas savo giminaitį Joną Talalą. Mačiulienė planuoja praleisti Chicagoje apie keturias dienas.

— *Aleksas Jankūnas* iš Cice- ro, Lietuvos respublikonų or- ganizacijos veikėjas, pakvies-

— *Christine Austin* naujai išrinkta SLA išdo globėja, jau grįžo iš Bostono ir tuojau įsi- traukė į dienraščio administra- cijos darbą.

— *Amerikos Legiono Dariaus - Girėno* postas ruošia trans- atlantinį lakūną kpt. Stepono Dariaus ir Ltn. Stasio Girėno 41-mas mirties metinės liepos 14 d. 2 val. popiet prie jiems pa- statyto paminklo Lithuanian Plazoje, 67ta ir California Ave. Iškilnių rūšos komiteto pir- mininkas yra Ben Pocius, Da- rias - Girėno posto sekretorius ir buvęs komandierius. Visuomenė ir organizacijos kviečiamos gausiai minėjime dalyvauti.

— *Chicago miesto policija* yra susirūpinusi dviračių vagys- tėmis ir nelaimingais atsitiki- mais jais važinėjant. Daugely- bių distriktų įvedama dviračių registracija ir ruošiami sau- gaus važinėjimo seminarai. Transportacijos Departamen- to pranešimu mirčių nelaimių šiemet padidėjo net 14%. Per paskutinius 8 mėn. visoje Ame- rikoje jų buvo 701. Tuo pat laiku praeitais metais buvo tik 618.

— *Oxfordo Universitetas* New Yorke išleido kompoz. John Bovicchi sonatą lietuvių liau- dies melodijų temomis. Joje panaudotos ir išvardintos 9 li- tuviškių dainų melodijos. Kūri- nys dedikuotas smuikininkui muz. Izidorui Vasilūnui, ku- ris pirmą kartą kūrinių grojo Carnegie salėje.

— *Daktarai: L. Giedraitienė* A. Skripkutė, V. Avizonis, B. Jankauskas ir V. Švapas per- rinkti New Yorko valstijos Lietuvių Gydytojų d-jos valdy- bon.

— *Cecilija Mačiulienė* iš Bal- timorės atvažiavo į Chicago, kur lanko savo gimines ir pa- rįstamus. Ji yra apsisistojusi pas savo giminaitį Joną Talalą. Mačiulienė planuoja praleisti Chicagoje apie keturias dienas.

— *Aleksas Jankūnas* iš Cice- ro, Lietuvos respublikonų or- ganizacijos veikėjas, pakvies-

tas išdininku Piliečių komiteto išrinkti Kazimierą Oksą San- tarinio distrikto patikėtinu. Fi- nansų koordinatorius yra Jo- nas Talandis. Finansinė para- ma ir kitokia pagalba prima- ma vyriausioje rinkimų būsti- nėje, 10520 So. Hamilton Ave., Chicago, Ill. 60643. Taip pat yra įsteigtos ir yra steigiamos bei pageidaujamos steigti rajoninės arba lokalinės būstinės bei grupės. Viena tokių grupių yra Margučio patalpose, kurios darbus koordinuoja Al. Bara- kauskas ir John Kascukas.

— *Chicago Miesto Policijos* Akademija išleido naują poli- cininkų laidą, kurioje buvo 69 moterys ir merginos. Jų 7 pa- skirtos patrulių tarnyboms — stebėti nusikaltimus ir nusikal- timėlius, taip pat skubiai va- žiuoti į įvykių vietas kartu su partneriu toje pat policijos ma- šinoje. Betgi prieš tokį vyrų ir moterų tarnybinių maišymą pa- sipriešino policijos tarnautojų žmonos. Jos tvirtina, kad to- kia partnerystė yra daugeliui atvejų pavojinga jų vyrams, nes ištikus pavojui bei jo aki- vaizdoje, vyrai saugos savo partneres daugiau, negu save, nekreipdami dėmesio į gyvybei pavojų.

— *Bostoniečių Minkų Radijo* gegužinė bus rugpjūčio 11 d. Romuvos parke prie Brocktono.

— *Kas žlugdė ir žlugdo lietu- vių tautą.* Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizlaičio 127 pusla- pių knygos pavadinimas. Jos Kaina \$2.25. Autorius, recenzuo- damas V. Zemačio vandenvar- džius ir pilikaknius, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės sąvaidybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaivinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir medžiaginio iš- naudojimo.

NAUJENOSE galima gauti tik po vieną knygos egzemplio- rių, atsiuntus nurodytai sumai čekį tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

PRANESIMAS

Našių ir našiukų klubas papras- tai ruošiamų susirinkimų liepos ir rugpjūčio mėnesi neturės. Susirinkimai vėl normaliai prasidės tikai nuo rugsėjo mėnesio.

V. Cinka, Nut. rašt.

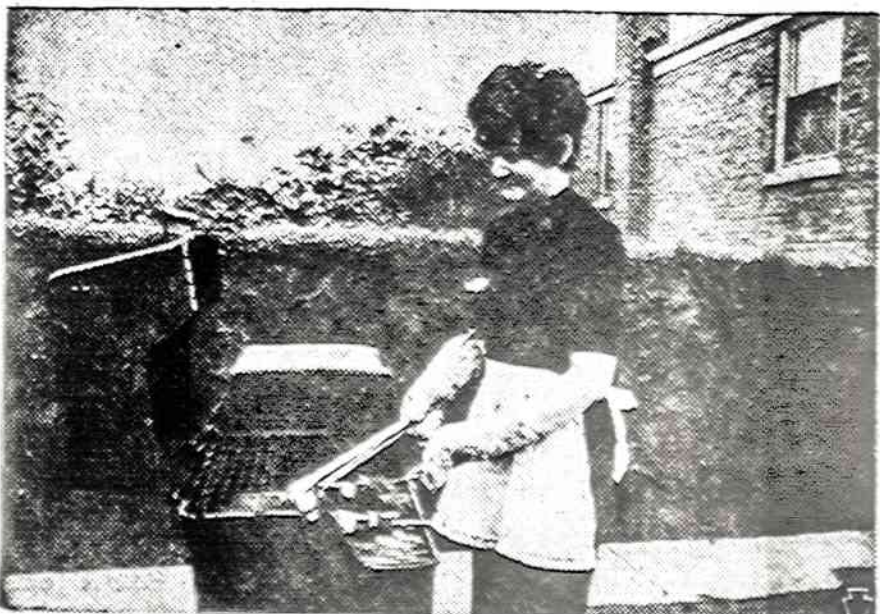
DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neišrasta) už \$2.00.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

● When using an extension cord, be sure the cord is de- signed for outdoor use. Use a cord with a current rating that is at least as high as the cur- rent rating of the accessory.

● Never route extension cords through doors, gates, or other areas where the insulation could become pinched or da- maged. A damaged extension cord is a potential shock and fire hazard.

● Another way to protect against electric shock is to look for the UL Listing Mark on outdoor cooking appliances. It means the design of the equipment has been tested and found in compliance with na- tionally recognized safety standards.

In addition to the above sug- gestions on electrical safety, UL further recommends:

● Never start a fire with gas- oil, kerosene, or a similar flammable liquid. Handle elec- tric charcoal lighters with care, and never store them in areas where they may be exposed to weather or dampness.

● Never operate a barbecue unit indoors, or in an enclosed porch. The heat could cause

certain surrounding wall and ceiling materials to ignite, smoulder, or burn. In addition, burning charcoal produces dan- gerous carbon monoxide fumes.

● Make sure that the unit is well supported. In certain lo- cations (such as wooden porches, decks, or similar areas) the unit should be tied down. An unstable unit could easily be tipped over, especially by children. Also, avoid rough- housing around the unit.

● Follow the directions when using lighter fluid, and allow the liquid to soak into the charcoal before lighting to re- duce the hazard of flash flames. In lighting the flame, it is ad- visable to use long-handled matches, so that you may easily remain out of the reach of the flames. Never add lighter fluid to the charcoal once the flame has been ignited, and keep the fluid out of the reach of children.

● Finally, UL reminds you of the importance of wearing a heavy apron and gloves for protection from grease and sparks. Roll up your sleeves, and keep loose fitting clothes away from the fire.

San Rafael, Calif., vidurinės mokyklos mokiniai, svėsdami atostogų pradžią, organizuoti sušoko į Corte Mader upę.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road — Chicago, Ill. — Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. bun- galow, 63 ir Whipple. Retas pirkiny- nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Par- ke. Puiki proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40 sklypo Marquette Parko apl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti naikinimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL- POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

HELP WANTED — FEMALE
Darbininku Reikia

Live in

HOUSEKEEPER

Own room

Good salary

References

some english necessary.

831-4944

HELP WANTED — MALE

MACHINIST

OR

MAINTENANCE

MECHANIC

Small, rapidly expanding job shop needs production manager to maintain, set-up and repair production equip- ment, consisting of lathes, saws and reamers. Excellent salary and bene- fits to the man who can contribute to our continued growth. Supervisory experience helpful.

Cal. Jim between 8 and 5,
at 439-5550

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: R.Epublic 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

Didžiausias kailių
pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8459

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKPATINI

DIENTRASTI "NAUJENAS"

82-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. Ashland Ave.

523-8775

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-
domi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Gerbaciauskas, sav.

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

JUBILEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū- nus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skel- biamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgalioti- niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras insti- tucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, reto- rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Nauje- nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu išdaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos šeimovės, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie- tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trimis mėn. — \$7.50, viename mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, viename mėn. — 2.50. Užsienio- se — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vaju-
s proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipa-
zinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo

įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. • Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,

maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

Ilgamečio BALFO pirmininko,

prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriau- sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki- tas tremties vietas. Knygą pasiusime adresatui, jei prisių- site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608